

עשה פרי^{pc} אשר זרעו בו למינהו וירא
אלהים כי טוב¹³ ויהי ערב ויהי בקר יום
שלישי פ

¹⁴ ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע
השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
לאתת ולמועדים ולימים ושנים¹⁵ והיו
למאורת ברקיע השמים להאיר על הארץ
ויהי כן¹⁶ ויעש אלהים את שני המארת
הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום
ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת
הכוכבים¹⁷ ויתן אתם אלהים ברקיע
השמים להאיר על הארץ¹⁸ ולמשל ביום
ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך
וירא אלהים כי טוב¹⁹ ויהי ערב ויהי בקר
יום רביעי פ

²⁰ ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש
חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע
השמים²¹ ויברא אלהים את התנינם
הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת
אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף
כנף למינהו וירא אלהים כי טוב²² ויברך
אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את
המים בימים והעוף ירב בארץ²³ ויהי ערב
ויהי בקר יום חמישי פ
²⁴ ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה
למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה
ויהי כן²⁵ ויעש אלהים את חית הארץ

Genesis

בראשית

1 בראשית ברא אלהים את השמים
ואת הארץ² והארץ היתה תהו ובהו
וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת
על פני המים³ ויאמר אלהים יהי אור ויהי
אור⁴ וירא אלהים את האור כי טוב
ויבדל אלהים בין האור ובין
החשך⁵ ויקרא אלהים לאור יום ולחשך
קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד פ
⁶ ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי
מבדיל בין מים למים⁷ ויעש אלהים את
הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת
לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי
כן⁸ ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי ערב
ויהי בקר יום שני פ
⁹ ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים
אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי
כן¹⁰ ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה
המים קרא ימים וירא אלהים כי
טוב¹¹ ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא
עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו
אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן¹² ותוצא
הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

p We read punctuation in L differently from BHS.

ושמים⁵ וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה⁶ ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה⁷ וייצר יהוה אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה⁸ ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר⁹ ויצמח יהוה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע¹⁰ ונהר^p יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים¹¹ שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב¹² וזהב הארץ ההוא טוב שם הבדלח ואבן השהם¹³ ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש¹⁴ ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההלך קדמת אשור והנהר הרביעי הוא פרת¹⁵ ויקח יהוה אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה¹⁶ ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר מכל עץ הגן אכל תאכל¹⁷ ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות¹⁸ ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות

למינה ואת הבהמה למינה ואת כל רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב²⁶ ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ²⁷ ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם²⁸ ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת על הארץ²⁹ ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה³⁰ ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי כן³¹ וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי פ

2 ויכלו השמים והארץ וכל צבאם² ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה³ ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות פ **4** אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוה אלהים ארץ

p We read punctuation in L differently from BHS.

כאלהים ידעי טוב ורע⁶ ותרוא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאווה הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל⁷ ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי עירמם הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגרת⁸ וישמעו את קול יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה אלהים בתוך עץ הגן⁹ ויקרא יהוה אלהים אל האדם ויאמר לו איכה¹⁰ ויאמר את קלך שמעתי בגן ואירא כי עירם אנכי ואחבא¹¹ ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת¹² ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה לי מן העץ ואכל¹³ ויאמר יהוה אלהים לאשה מה זאת עשית ותאמר האשה הנחש השיאני ואכל¹⁴ ויאמר יהוה אלהים אל הנחש כי עשית זאת ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על גחנך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך¹⁵ ואיבה אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב¹⁶ אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך והוא ימשל בך¹⁷ ולאדם אמר כי שמעת^c לקול

האדם לבדו אעשה לו¹ עזר כנגדו¹⁹ ויצר יהוה אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו²⁰ ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו²¹ ויפל יהוה אלהים תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה²² ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם²³ ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת²⁴ על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד²⁵ ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבששו

3 והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה אלהים ויאמר אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן² ותאמר האשה אל הנחש מפרי עץ הגן נאכל³ ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתון⁴ ויאמר הנחש אל האשה לא מות תמתון⁵ כי ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

פניו⁶ ויאמר יהוה אל קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך⁷ הלוא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רבץ ואלו תשוקתו ואתה תמשל בו⁸ ויאמר קין אל הבל אחיו ויהי בהיותם בשדה ויקם קין אל הבל אחיו ויהרגהו⁹ ויאמר יהוה אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי¹⁰ ויאמר מה עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה¹¹ ועתה ארור אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את דמי אחיך מידך¹² כי תעבד את האדמה לא תסוף תת כחה לך נע ונד תהיה בארץ¹³ ויאמר קין אל יהוה גדול עוני מנשא¹⁴ הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ והיה כל מצאי יהרגני¹⁵ ויאמר לו יהוה לכן כל הרג קין שבעתים יקם וישם יהוה לקין אות לבלתי הכות אתו כל מצאו¹⁶ ויצא קין מלפני יהוה וישב בארץ נוד קדמת עדן¹⁷ וידע קין את אשתו ותהר ותלד את חנוך ויהי בנה עיר ויקרא שם העיר כשם בנו חנוך¹⁸ ויולד לחנוך את עירד ועירד ילד את מחויאל ומחויאל ילד את מתושאל ומתושאל ילד את למך¹⁹ ויקח לו למך שתי נשים שם האחת עדה ושם השנית צלה²⁰ ותלד עדה את יבל הוא היה אבי ישב אהל ומקנה²¹ ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל

אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתך לאמר לא תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חיך¹⁸ וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את עשב השדה¹⁹ בזעת אפיך תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר אתה ואל עפר תשוב²⁰ ויקרא האדם שם אשתו חוה כי הוא היתה אם כל חי²¹ ויעש יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם פ²² ויאמר יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם²³ וישלחהו יהוה אלהים מגן עדן לעבד את האדמה אשר לקח משם²⁴ ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים ס

4 והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קין ותאמר קניתי איש את יהוה² ותסוף ללדת את אחיו את הבל ויהי הבל רעה צאן וקין היה עבד אדמה³ ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהוה⁴ והבל הביא גם הוא מבכרות צאנו ומחלבהן וישע יהוה אל הבל ואל מנחתו⁵ ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר לקין מאד ויפלו

וילד את קינן¹⁰ ויחי אנוש אחרי הולידו את קינן חמש עשרה שנה ושמנה מאות שנה וילד בנים ובנות¹¹ ויהיו כל ימי אנוש חמש שנים ותשע מאות שנה וימת¹² ויחי קינן שבעים שנה וילד את מהללאל¹³ ויחי קינן אחרי הולידו את מהללאל ארבעים שנה ושמנה מאות שנה וילד בנים ובנות¹⁴ ויהיו כל ימי קינן עשר שנים ותשע מאות שנה וימת¹⁵ ויחי מהללאל חמש שנים וששים שנה וילד את ירד¹⁶ ויחי מהללאל אחרי הולידו את ירד שלשים שנה ושמנה מאות שנה וילד בנים ובנות¹⁷ ויהיו כל ימי מהללאל חמש ותשעים שנה ושמנה מאות שנה וימת¹⁸ ויחי ירד שתים וששים שנה ומאת שנה וילד את חנוך¹⁹ ויחי ירד אחרי הולידו את חנוך שמנה מאות שנה וילד בנים ובנות²⁰ ויהיו כל ימי ירד שתים וששים שנה ותשע מאות שנה וימת^פ

²¹ ויחי חנוך חמש וששים שנה וילד את מתושלח²² ויתהלך חנוך את האלהים אחרי הולידו את מתושלח שלש מאות שנה וילד בנים ובנות²³ ויהי כל ימי חנוך חמש וששים שנה ושלש מאות שנה²⁴ ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אתו אלהים^פ ויחי מתושלח שבע ושמונים שנה ומאת

תפש כנור ועוגב²² וצלה גם הוא ילדה את תובל קין לטש כל חרש נחשת וברזל ואחות תובל קין נעמה²³ ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמען קולי נשי למך האזנה אמרתי כי איש הרגתי לפצעני וילד לחברתי²⁴ כי שבעתים יקם קין ולמך שבעים ושבעה²⁵ וידע אדם עוד את אשתו ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין²⁶ ולשת גם הוא ילד בן ויקרא את שמו אנוש אז הוחל לקרא בשם יהוה פ

5 זה ספר תולדת אדם ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אתו² זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם³ ויחי אדם שלשים ומאת שנה וילד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת⁴ ויהיו ימי אדם אחרי הולידו את שת שמנה מאת שנה וילד בנים ובנות⁵ ויהיו כל ימי אדם אשר חי תשע מאות שנה ושלשים שנה וימת⁶ ויחי שת חמש שנים ומאת שנה וילד את אנוש⁷ ויחי שת אחרי הולידו את אנוש שבע שנים ושמנה מאות שנה וילד בנים ובנות⁸ ויהיו כל ימי שת שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה וימת⁹ ויחי אנוש תשעים שנה

וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל
 היום⁶ וינחם יהוה כי עשה את האדם
 בארץ ויתעצב אל לבו⁷ ויאמר יהוה
 אמחה את האדם אשר בראתי מעל פני
 האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד
 עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם⁸ ונח
 מצא חן בעיני יהוה פ
⁹אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים
 היה בדרתיו את האלהים התהלך
 נח¹⁰ ויולד נח שלשה בנים את שם את
 חם ואת יפת¹¹ ותשחת הארץ לפני
 האלהים ותמלא הארץ חמס¹² וירא
 אלהים את הארץ והנה נשחתה כי
 השחית כל בשר את דרכו על
 הארץ פ¹³ ויאמר אלהים לנח קץ כל
 בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס
 מפניהם והנני משחיתם את
 הארץ¹⁴ עשה לך תבת עצי גפר קנים
 תעשה את התבה וכפרת אתה מבית
 ומחוץ בכפר¹⁵ וזה אשר תעשה אתה
 שלש מאות אמה ארך התבה חמשים
 אמה רחבה ושלשים אמה
 קומתה¹⁶ צהר תעשה לתבה ואל אמה
 תכלנה¹ מלמעלה ופתח התבה בצדה
 תשים תחתים שנים ושלשים
 תעשה¹⁷ ואני הנני מביא את המבול מים
 על הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח

שנה ויולד את למך²⁶ ויחי מתושלח
 אחרי הולידו את למך שתים ושמונים
 שנה ושבע מאות שנה ויולד בנים
 ובנות²⁷ ויהיו כל ימי מתושלח תשע
 וששים שנה ותשע מאות שנה וימת פ
²⁸ויחי למך שתים ושמונים שנה ומאת
 שנה ויולד בן²⁹ ויקרא את שמו נח לאמר
 זה^c ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן
 האדמה אשר אררה יהוה³⁰ ויחי למך
 אחרי הולידו את נח חמש ותשעים שנה
 וחמש מאת שנה ויולד בנים ובנות³¹ ויהי
 כל ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע
 מאות שנה וימת פ³² ויהי נח בן חמש
 מאות שנה ויולד נח את שם את חם ואת
 יפת

6 ויהי כי החל האדם לרב על פני
 האדמה ובנות ילדו להם² ויראו בני
 האלהים את בנות האדם כי טבת הנה
 ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו³ ויאמר
 יהוה לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם
 הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים
 שנה⁴ הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם
 אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות
 האדם וילדו להם המה הגברים אשר
 מעולם אנשי השם פ
⁵וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ

l BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

אל התבה זכר ונקבה כאשר צוה אלהים את נח¹⁰ ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו על הארץ¹¹ בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל מעינת תהום רבה וארבת השמים נפתחו¹² ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה¹³ בעצם היום הזה בא נח ושם וחם ויפת בני נח ואשת נח ושלושת נשי בניו אתם אל התבה¹⁴ המה וכל החיה למינה וכל הבהמה למינה וכל הרמש הרמש על הארץ למינהו וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף¹⁵ ויבאו אל נח אל התבה שנים שנים מכל הבשר אשר בו רוח חיים¹⁶ והבאים זכר ונקבה מכל בשר באו כאשר צוה אתו אלהים ויסגר יהוה בעדו¹⁷ ויהי המבול ארבעים יום על הארץ וירבו המים וישאו את התבה ותרים מעל הארץ¹⁸ ויגברו המים וירבו מאד על הארץ ותלך התבה על פני המים¹⁹ והמים גברו מאד מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים אשר תחת כל השמים²⁰ חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים²¹ ויגוע כל בשר הרמש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל האדם²² כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה מתו²³ וימח את כל היקום אשר על פני האדמה מאדם עד

חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע¹⁸ והקמתי את בריתי אתך ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך¹⁹ ומכל החי מכל בשר שנים מכל תביא אל התבה להחית אתך זכר ונקבה יהיו²⁰ מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה מכל רמש האדמה למינהו שנים מכל יבאו אליך להחיות²¹ ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה²² ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה ׀

7 ויאמר יהוה לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה² מכל הבהמה הטהורה תקח לך שבעה שבעה איש ואשתו ומן הבהמה אשר לא טהרה הוא שנים איש ואשתו³ גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על פני כל הארץ⁴ כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה⁵ ויעש נח ככל אשר צוהו יהוה⁶ ונח בן שש מאות שנה והמבול היה מים על הארץ⁷ ויבא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התבה מפני מי המבול⁸ מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהרה ומן העוף וכל אשר רמש על האדמה⁹ שנים שנים באו אל נח

המים מעל הארץ¹² ויחל עוד שבעת ימים אחרים וישלח את היונה ולא יספה שוב אליו עוד¹³ ויהי באחת ושש מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את מכסה התבה וירא והנה חרבו פני האדמה¹⁴ ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה הארץ¹⁵ וידבר אלהים אל נח לאמר¹⁶ צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך¹⁷ כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף ובבהמה ובכל הרמש הרמש על הארץ^{הוצא היצא} אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו על הארץ¹⁸ ויצא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו¹⁹ כל החיה כל הרמש וכל העוף כל רומש על הארץ למשפחתיהם יצאו מן התבה²⁰ ויבן נח מזבח ליהוה ויקח מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהר ויעל עלת במזבח²¹ וירח יהוה את ריח הניחח ויאמר יהוה אל לבו לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעריו ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי²² עד כל ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף ויום ולילה לא ישבתו

9 ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את הארץ² ומוראכם וחתכם יהיה על כל

בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימחו מן הארץ וישאר¹ אך נח ואשר אתו בתבה²⁴ ויגברו המים על הארץ חמשים ומאת יום

8 ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ וישכו המים² ויסכרו מעינת תהום וארבת השמים ויכלא הגשם מן השמים³ וישבו המים מעל הארץ הלודך ושוב ויחסרו המים מקצה חמשים ומאת יום⁴ ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט⁵ והמים היו הלודך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים⁶ ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה⁷ וישלח את הערב ויצא יצוא ושוב עד יבשת המים מעל הארץ⁸ וישלח את היונה מאתו לראות הקלו המים מעל פני האדמה⁹ ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה ותשב אליו אל התבה כי מים על פני כל הארץ וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה¹⁰ ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את היונה מן התבה¹¹ ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה וידע נח כי קלו

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

חיה בכל בשר אשר על הארץ¹⁷ ויאמר
אלהים אל נח זאת אות הברית אשר
הקמתי ביני ובין כל בשר אשר על
הארץ פ

¹⁸ ויהיו בני נח היצאים מן התבה שם וחם
ויפת וחם הוא אבי כנען¹⁹ שלשה אלה
בני נח ומאלה נפצה כל הארץ²⁰ ויחל נח
איש האדמה ויטע כרם²¹ וישת מן היין
וישכר ויתגל בתוך אהלה^q²² וירא חם
אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו
בחוץ²³ ויקח שם ויפת את השמלה
וישימו על שכם שניהם וילכו אחרנית
ויכסו את ערות אביהם ופניהם אחרנית
וערות אביהם לא ראו²⁴ וייקץ נח מיינו
וידע את אשר עשה לו בנו
הקטן²⁵ ויאמר ארור כנען עבד עבדים
יהיה לאחיו²⁶ ויאמר ברוך יהוה אלהי
שם ויהי כנען עבד למו²⁷ יפת אלהים
ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד
למו²⁸ ויחי נח אחר המבול שלש מאות
שנה וחמשים שנה²⁹ ויהיו כל ימי נח
תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת פ

10 ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת
ויולדו להם בנים אחר המבול² בני יפת
גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך
ותירס³ ובני גמר אשכנז וריפת

חית הארץ ועל כל עוף השמים בכל אשר
תרמש האדמה ובכל דגי הים בידכם
נתנו³ כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה
לאכלה כירק עשב נתתי לכם את
כל⁴ אך בשר בנפשו דמו לא
תאכלו⁵ ואך את דמכם לנפשתיכם
אדרש מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם
מיד איש אחיו אדרש את נפש
האדם⁶ שפך דם האדם באדם דמו ישפך
כי בצלם אלהים עשה את האדם⁷ ואתם
פרו ורבו שרצו בארץ ורבו
בה ס ויאמר אלהים אל נח ואל בניו
אתו לאמר⁹ ואני הנני מקים את בריתי
אתכם ואת זרעכם אחריכם¹⁰ ואת כל
נפש החיה אשר אתכם בעוף בבהמה
ובכל חית הארץ אתכם מכל יצאי התבה
לכל חית הארץ¹¹ והקמתי את בריתי
אתכם ולא יכרת כל בשר עוד ממי
המבול ולא יהיה עוד מבול לשחת
הארץ¹² ויאמר אלהים זאת אות הברית
אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל נפש
חיה אשר אתכם לדרת עולם¹³ את
קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית ביני
ובין הארץ¹⁴ והיה בענני ענן על הארץ
ונראתה הקשת בענן¹⁵ וזכרתי את בריתי
אשר ביני וביניכם ובין כל נפש חיה בכל
בשר ולא יהיה עוד המים למבול לשחת
כל בשר¹⁶ והיתה הקשת בענן וראיתיה
לזכר ברית עולם בין אלהים ובין כל נפש

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם²³ ובני
 ארם עוץ וחול וגתר ומש²⁴ וארפכשד
 ילד את שלח ושלח ילד את
 עבר²⁵ ולעבר ילד שני בנים שם האחד
 פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו
 יקטן²⁶ ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף
 ואת חצרמות ואת ירח²⁷ ואת הדורם
 ואת אוזל ואת דקלה²⁸ ואת עובל ואת
 אבימאל ואת שבא²⁹ ואת אופר ואת
 חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן³⁰ ויהי
 מושבם ממשא באכה ספרה הר
 הקדם³¹ אלה בני שם למשפחתם
 ללשנתם בארצתם לגויהם³² אלה
 משפחת בני נח לתולדתם בגויהם ומאלה
 נפרדו הגוים בארץ אחר המבול פ

11 ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים
 אחדים² ויהי בנסעם מקדם וימצאו
 בקעה בארץ שנער וישבו שם³ ויאמרו
 איש אל רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה
 לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר
 היה להם לחמר⁴ ויאמרו הבה נבנה לנו
 עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם
 פן נפוץ על פני כל הארץ⁵ וירד יהוה
 לראת את העיר ואת המגדל אשר בנו
 בני האדם⁶ ויאמר יהוה הן עם אחד
 ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות
 ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו

ותגרמה⁴ ובני יון אלישה ותרשיש כתים
 ודדנים⁵ מאלה נפרדו איי הגוים
 בארצתם איש ללשנו למשפחתם
 בגויהם⁶ ובני חם כוש ומצרים ופוט
 וכנען⁷ ובני כוש סבא וחוילה וסבתה
 ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא
 ודדן⁸ וכוש ילד את נמרד הוא החל
 להיות גבר בארץ⁹ הוא היה גבר ציד
 לפני יהוה על כן יאמר כנמרד גבור ציד
 לפני יהוה¹⁰ ותהי ראשית ממלכתו בבל
 וארץ ואכד וכלנה בארץ שנער¹¹ מן
 הארץ ההוא יצא אשור ויבן את נינוה
 ואת רחבת עיר ואת כלח¹² ואת רסן בין
 נינוה ובין כלח הוא העיר
 הגדלה¹³ ומצרים ילד את לודים ואת
 ענמים ואת להבים ואת נפתחים¹⁴ ואת
 פתרסים ואת כסלחים אשר יצאו משם
 פלשתים ואת כפתרים ס¹⁵ וכנען ילד
 את צידן בכרו ואת חת¹⁶ ואת היבוסי
 ואת האמרי ואת הגרגשי¹⁷ ואת החוי
 ואת הערקי ואת הסיני¹⁸ ואת הארודי
 ואת הצמרי ואת החמתי ואת נפצו
 משפחות הכנעני¹⁹ ויהי גבול הכנעני
 מצידן באכה גררה עד עזה באכה סדמה
 ועמרה ואדמה וצבים עד לשע²⁰ אלה בני
 חם למשפחתם ללשנתם בארצתם
 בגויהם ס²¹ ולשם ילד גם הוא אבי
 כל בני עבר אחי יפת הגדול²² בני שם

ויולד את נחור²³ ויחי שרוג אחרי הולידו
 את נחור מאתים שנה ויולד בנים
 ובנות ׀ ויחי נחור תשע ועשרים
 שנה ויולד את תרח²⁵ ויחי נחור אחרי
 הולידו את תרח תשע עשרה שנה ומאת
 שנה ויולד בנים ובנות ׀ ויחי תרח²⁶
 שבעים שנה ויולד את אברם את נחור
 ואת הרן²⁷ ואלה תולדת תרח תרח
 הוליד את אברם את נחור ואת הרן והרן
 הוליד את לוט²⁸ וימת הרן על פני תרח
 אביו בארץ מולדתו באור כשדים²⁹ ויקח
 אברם ונחור להם נשים שם אשת אברם
 שרי ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי
 מלכה ואבי יסכה³⁰ ותהי שרי עקרה אין
 לה ולד³¹ ויקח תרח את אברם בנו ואת
 לוט בן הרן בן בנו ואת שרי כלתו אשת
 אברם בנו ויצאו אתם מאור כשדים
 ללכת ארצה כנען ויבאו עד חרן וישבו
 שם³² ויהיו ימי תרח חמש שנים ומאתים
 שנה וימת תרח בחרן ׀

12 ויאמר יהוה אל אברם לך לך
 מארצך וממולדתך ומבית אביך אל
 הארץ אשר אראך² ואעשך לגוי גדול
 ואברכך ואגדלה שמך והיה
 ברכה³ ואברכה מברכך ומקללך אאר
 ונברכו בך כל משפחת האדמה⁴ וילך
 אברם כאשר דבר אליו יהוה וילך אתו
 לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה

לעשות⁷ הבה נרדה ונבלה שם שפתם
 אשר לא ישמעו איש שפת רעהו⁸ ויפץ
 יהוה אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו
 לבנת העיר⁹ על כן קרא שמה בבל כי
 שם בלל יהוה שפת כל הארץ ומשם
 הפיצם יהוה על פני כל הארץ ׀
¹⁰ אלה תולדת שם שם בן מאת שנה
 ויולד את ארפכשד שנתים אחר
 המבול¹¹ ויחי שם אחרי הולידו את
 ארפכשד חמש מאות שנה ויולד בנים
 ובנות ׀ וארפכשד חי חמש
 ושלושים שנה ויולד את שלח¹³ ויחי
 ארפכשד אחרי הולידו את שלח שלש
 שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים
 ובנות ׀ ושלח חי שלושים שנה
 ויולד את עבר¹⁵ ויחי שלח אחרי הולידו
 את עבר שלש שנים וארבע מאות שנה
 ויולד בנים ובנות ׀ ויחי עבר ארבע
 ושלושים שנה ויולד את פלג¹⁷ ויחי עבר
 אחרי הולידו את פלג שלושים שנה
 וארבע מאות שנה ויולד בנים
 ובנות ׀ ויחי פלג שלושים שנה
 ויולד את רעו¹⁹ ויחי פלג אחרי הולידו
 את רעו תשע שנים ומאתים שנה ויולד
 בנים ובנות ׀ ויחי רעו שתים
 ושלושים שנה ויולד את שרוג²¹ ויחי רעו
 אחרי הולידו את שרוג שבע שנים
 ומאתים שנה ויולד בנים
 ובנות ׀ ויחי שרוג שלושים שנה

לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא ¹⁹ למה אמרת אחתי הוא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך ²⁰ ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו

13 ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו ולוט עמו הנגבה ² ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב ³ וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם **אהלה** **אהלו** בתחלה בין בית אל ובין העי ⁴ אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשנה ויקרא שם אברם בשם יהוה ⁵ וגם ללוט ההלך את אברם היה צאן ובקר ואהלים ⁶ ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם רב ולא יכלו לשבת יחדו ⁷ ויהי ריב בין רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה לוט והכנעני והפרזי אז ישב בארץ ⁸ ויאמר אברם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני וביניך ובין רעי ובין רעיך כי אנשים אחים אנחנו ⁹ הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה ¹⁰ וישא לוט את עיניו וירא את כל ככר הירדן כי כלה משקה לפני שחת יהוה את סדם ואת עמרה כגן יהוה כארץ מצרים באכה צער ¹¹ ויבחר לו לוט את כל ככר הירדן ויסע לוט מקדם

בצאתו מחרן ⁵ ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען ⁶ ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני אז בארץ ⁷ וירא יהוה אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח ליהוה הנראה אליו ⁸ ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה ⁹ בית אל מים והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ויקרא בשם יהוה ⁹ ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה ⁹ ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה ¹⁰ לגור שם כי כבד הרעב בארץ ¹¹ ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את ¹² והיה כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך יחיו ¹³ אמרי נא אחתי את למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך ¹⁴ ויהי כבוא אברם מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה הוא מאד ¹⁵ ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה ¹⁶ ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמרים ועבדים ושפחת ואתנת וגמלים ¹⁷ וינגע יהוה את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת אברם ¹⁸ ויקרא פרעה

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

ואת האימים בשוה קריתים⁶ ואת החרי בהררם שעיר עד איל פארן אשר על המדבר⁷ וישבו ויבאו אל עין משפט הוא קדש ויכו את כל שדה העמלקי וגם את האמרי הישב בחצצן תמר⁸ ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך^{צבײם} **צבײם** ומלך בלע הוא צער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים⁹ את כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים ואמרפל מלך שנער ואריוך מלך אלסר ארבעה מלכים את החמשה¹⁰ ועמק השדים¹ בארת בארת חמר וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה והנשארים הרה נסו¹¹ ויקחו את כל רכש סדם ועמרה ואת כל אכלם וילכו¹² ויקחו את לוט ואת רכשו בן אחי אברם וילכו והוא ישב בסדם¹³ ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי ברית אברם¹⁴ וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלוש מאות וירדף עד זן¹⁵ ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק¹⁶ וישב את כל הרכש וגם את לוט אחיו ורכשו השיב וגם את הנשים ואת העם¹⁷ ויצא מלך סדם לקראתו אחרי שובו מהכות את

ויפרדו איש מעל אחיו¹² אברם ישב בארץ כנען ולוט ישב בערי הככר ויאהל עד סדם¹³ ואנשי סדם רעים וחטאים ליהוה מאד¹⁴ ויהוה אמר אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו שא נא עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה ונגבה וקדמה וימה¹⁵ כי את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם¹⁶ ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם זרעך ימנה¹⁷ קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה¹⁸ ויאהל אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליהוה פ

14 ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים² עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך^{צבײם} **צבײם** ומלך בלע היא צער³ כל אלה חברו אל עמק השדים הוא ים המלח⁴ שתיים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר ושלוש עשרה שנה מרדו⁵ ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר והמלכים אשר אתו ויכו את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

צדקה⁷ ויאמר אליו אני יהוה אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה⁸ ויאמר אדני יהוה במה אדע כי אירשנה⁹ ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש ותר וגוזל¹⁰ ויקח לו את כל אלה ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפר¹ לא בתר¹ וירד העיט על הפגרים וישב אתם אברם¹² ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו¹³ ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה¹⁴ וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול¹⁵ ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה¹⁶ ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון האמרי עד הנה¹⁷ ויהי השמש באה ועלטה היה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים האלה¹⁸ ביום ההוא כרת יהוה את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדל נהר פרת¹⁹ את הקיני ואת הקנזי ואת הקדמני²⁰ ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים²¹ ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת היבوسی ׀

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

כדרלעמר^{pn} ואת המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא עמק המלך¹⁸ ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון¹⁹ ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קנה שמים וארץ²⁰ וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך ויתן לו מעשר מכל²¹ ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש והרכש קח לך²² ויאמר אברם אל מלך סדם הרימתי ידי אל יהוה אל עליון קנה שמים וארץ²³ אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם²⁴ בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו חלקם ׀

15 אחר הדברים האלה היה דבר יהוה אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד² ויאמר אברם אדני יהוה מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר³ ויאמר אברם הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי⁴ והנה דבר יהוה אליו לאמר לא יירשך זה כי אם אשר יצא ממעיד הוא יירשך⁵ ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך⁶ והאמן ביהוה ויחשבה לו

n Marks an anomalous form.

p We read punctuation in L differently from BHS.

ישכן¹³ ותקרא שם יהוה הדבר אליה
אתה אל ראי כי אמרה הגם הלם ראיתי
אחרי ראי¹⁴ על כן קרא לבאר באר לחי
ראי הנה בין קדש ובין ברד¹⁵ ותלד הגר
לאברם בן ויקרא אברם שם בנו אשר
ילדה הגר ישמעאל¹⁶ ואברם בן שמנים
שנה ושש שנים בלדת הגר את ישמעאל
לאברם ם

17 ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע
שנים וירא יהוה אל אברם ויאמר אליו
אני אל שדי התהלך לפני והיה
תמים² ואתנה בריתי ביני ובינך וארבה
אותך במאד מאד³ ויפל אברם על פניו
וידבר אתו אלהים לאמר⁴ אני הנה בריתי
אתך והיית לאב המון גוים⁵ ולא יקרא
עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם
כי אב המון גוים נתתיך⁶ והפרתי אתך
במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך
יצאו⁷ והקמתי את בריתי ביני ובינך ובין
זרעך אחריך לדרתם לברית עולם להיות
לך לאלהים ולזרעך אחריך⁸ ונתתי לך
ולזרעך אחריך את ארץ מגריך את כל
ארץ כנען לאחזת עולם והייתי להם
לאלהים⁹ ויאמר אלהים אל אברהם
ואתה את בריתי תשמר אתה זרעך
אחריך לדרתם¹⁰ זאת בריתי אשר
תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך
המול לכם כל זכר¹¹ ונמלתם את בשר

16 ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה
שפחה מצרית ושמה הגר² ותאמר שרי
אל אברם הנה נא עצרני יהוה מלדת בא
נא אל שפחתי אולי אבנה ממנה^v וישמע
אברם לקול שרי³ ותקח שרי אשת
אברם את הגר המצרית שפחתה מקץ
עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען
ותתן אתה לאברם אישה לו
לאשה⁴ ויבא אל הגר ותהר ותרא כי
הרתה ותקל גברתה בעיניה⁵ ותאמר
שרי אל אברם חמסי עליך אנכי נתתי
שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל
בעיניה ישפט יהוה ביני ובינך⁴ ויאמר
אברם אל שרי הנה שפחתך בידך עשי
לה הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח
מפניה⁷ וימצאה מלאך יהוה על עין המים
במדבר על העין בדרך שור⁸ ויאמר הגר
שפחת שרי אי מזה באת ואנה תלכי
ותאמר מפני שרי גברתי אנכי
ברחת⁹ ויאמר לה מלאך יהוה שובי אל
גברתך והתעני תחת ידיה¹⁰ ויאמר לה
מלאך יהוה הרבה ארבה את זרעך ולא
יספר מרב¹¹ ויאמר לה מלאך יהוה הנך
הרה וילדת בן וקראת שמו ישמעאל כי
שמע יהוה אל עניך¹² והוא יהיה פרא
אדם ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו

v We read one or more vowels in L differently from BHS.

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

ואת כל ילידי ביתו ואת כל מקנת כספו
 כל זכר באנשי בית אברהם וימל את
 בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר
 דבר אתו אלהים²⁴ ואברהם בן תשעים
 ותשע שנה בהמלו בשר
 ערלתו²⁵ וישמעאל בנו בן שלש עשרה
 שנה בהמלו את בשר ערלתו²⁶ בעצם
 היום הזה נמול אברהם וישמעאל
 בנו²⁷ וכל אנשי ביתו יליד בית ומקנת
 כסף מאת בן נכר נמלו אתו פ

18 וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא
 ישב פתח האהל כחם היום² וישא עיניו
 וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו
 וירא וירץ לקראתם מפתח האהל
 וישתחו ארצה³ ויאמר אדני אם נא
 מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל
 עבדך⁴ יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם
 והשענו תחת העץ⁵ ואקחה פת לחם
 וסעדו לבכם אחר תעברו כי על כן
 עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה
 כאשר דברת⁶ וימהר אברהם האהלה
 אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח
 סלת לזשי ועשי עגות⁷ ואל הבקר רץ
 אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל
 הנער וימהר לעשות אתו⁸ ויקח חמאה
 וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפנייהם
 והוא עמד עליהם תחת העץ

ערלתכם והיה לאות ברית ביני
 וביניכם¹² ובן שמנת ימים ימול לכם כל
 זכר לדרתיכם יליד בית ומקנת כסף מכל
 בן נכר אשר לא מזרעך הוא¹³ המול
 ימול יליד ביתך ומקנת כסף והיתה
 בריתי בבשרכם לברית עולם¹⁴ וערל זכר
 אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה
 הנפש ההוא מעמיה את בריתי
 הפרס¹⁵ ויאמר אלהים אל אברהם
 שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי
 שרה שמה¹⁶ וברכתי אתה וגם נתתי
 ממנה לך בן וברכתיה והיתה לגוים מלכי
 עמים ממנה יהיו¹⁷ ויפל אברהם על פניו
 ויצחק ויאמר בלבו הלבן מאה שנה יולד
 ואם שרה הבת תשעים שנה
 תלד¹⁸ ויאמר אברהם אל האלהים לו
 ישמעאל יחיה לפניך¹⁹ ויאמר אלהים
 אבל שרה אשתך ילדת לך בן וקראת את
 שמו יצחק והקמתי את בריתי אתו
 לברית עולם לזרעו אחריו²⁰ ולישמעאל¹
 שמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי אתו
 והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר
 נשיאם יוליד ונתתיו לגוי גדול²¹ ואת
 בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך
 שרה למועד הזה בשנה האחרת²² ויכל
 לדבר אתו ויעל אלהים מעל
 אברהם²³ ויקח אברהם את ישמעאל בנו

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע²⁴ אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום למען חמשים הצדיקים אשר בקרבה²⁵ חללה לך מעשת כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה לך השפט כל הארץ לא יעשה משפט²⁶ ויאמר יהוה אם אמצא בסדם חמשים צדיקים בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם²⁷ ויען אברהם ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני ואנכי עפר ואפר²⁸ אולי יחסרון חמשים הצדיקים חמשה התשחית בחמשה את כל העיר ויאמר לא אשחית אם אמצא שם ארבעים וחמשה²⁹ ויסף עוד לדבר אליו ויאמר אולי ימצאון שם ארבעים ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים³⁰ ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים ויאמר לא אעשה אם אמצא שם שלשים³¹ ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני אולי ימצאון שם עשרים ויאמר לא אשחית בעבור העשרים³² ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אך הפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור העשרה³³ וילך יהוה כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקמו

ויאכלו⁹ ויאמרו אליו⁴ איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל¹⁰ ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אחריו¹¹ ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל להיות לשרה ארח כנשים¹² ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן¹³ ויאמר יהוה אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי¹⁴ היפלא מיהוה דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן¹⁵ ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה ויאמר לא כי צחקת¹⁶ ויקמו משם האנשים וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם¹⁷ ויהוה אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה¹⁸ ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ¹⁹ כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יהוה לעשות צדקה ומשפט למען הביא יהוה על אברהם את אשר דבר עליו²⁰ ויאמר יהוה זעקת סדם ועמרה כי רבה וחטאתם כי כבדה מאד²¹ ארדה נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא אדעה²² ויפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עודנו עמד לפני יהוה²³ ויגש

19 ויבאו שני המלאכים סדמה בערב

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

הזה כי גדלה צעקתם את פני יהוה
 וישלחנו יהוה לשחתה¹⁴ ויצא לוט וידבר
 אל חתניו לקחי בנתיו ויאמר קומו צאו
 מן המקום הזה כי משחית יהוה את
 העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו¹⁵ וכמו
 השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר
 קום קח את אשתך ואת שתי בנתיך
 הנמצאת פן תספה בעון
 העיר¹⁶ ויתמהמה ויחזקו האנשים בידו
 וביד אשתו וביד שתי בנתיו בחמלת יהוה
 עליו ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר¹⁷ ויהי
 כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על
 נפשך אל תביט אחרריך ואל תעמד בכל
 הכבר ההרה המלט פן תספה¹⁸ ויאמר
 לוט אלהם אל נא אדני¹⁹ הנה נא מצא
 עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר
 עשית עמדי להחיות את נפשי ואנכי לא
 אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה
 ומתי²⁰ הנה נא העיר הזאת קרבה לנוס
 שמה והיא מצער אמלטה נא שמה הלא
 מצער הוא ותחי נפשי²¹ ויאמר אליו הנה
 נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי
 את העיר אשר דברת²² מהר המלט
 שמה כי לא אוכל לעשות דבר עד באך
 שמה על כן קרא שם העיר
 צוער²³ השמש יצא על הארץ ולוט בא
 צערה²⁴ ויהוה המטיר על סדם ועל
 עמרה גפרית ואש מאת יהוה מן
 השמים²⁵ ויהפך את הערים האל ואת כל

ולוט ישב בשער סדם וירא לוט ויקם
 לקראתם וישתחו אפים ארצה² ויאמר
 הנה נא אדני סורו נא אל בית עבדכם
 ולינו ורחצו רגליכם והשכמתם והלכתם^v
 לדרככם ויאמרו לא כי ברחוב
 גלין³ ויפצר בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל
 ביתו ויעש להם משתה ומצות אפה
 ויאכלו⁴ טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי
 סדם נסבו על הבית מנער ועד זקן כל
 העם מקצה⁵ ויקראו אל לוט ויאמרו לו
 איה האנשים אשר באו אליך הלילה
 הוציאם אלינו ונדעה אתם⁶ ויצא אלהם
 לוט הפתחה והדלת סגר אחריו⁷ ויאמר
 אל נא אחי תרעו⁸ הנה נא לי שתי בנות
 אשר לא ידעו איש אוציאה נא אתהן
 אליכם ועשו להן כטוב בעיניכם רק
 לאנשים האל אל תעשו דבר כי על כן
 באו בצל קרתי⁹ ויאמרו גש הלאה
 ויאמרו האחד בא לגור וישפט שפוט
 עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט
 מאד ויגשו לשבר הדלת¹⁰ וישלחו
 האנשים את ידם ויביאו את לוט אליהם
 הביתה ואת הדלת סגרו¹¹ ואת האנשים
 אשר פתח הבית הכו בסגורים מקטן ועד
 גדול וילאו למצא הפתח¹² ויאמרו
 האנשים אל לוט עד מי לך פה חתן ובניך
 ובנתיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן
 המקום¹³ כי משחיתים אנחנו את המקום

v We read one or more vowels in L differently from BHS.

היום³⁸ והצעירה גם הוא ילדה בן ותקרא
שמו בן עמי הוא אבי בני עמון עד
היום ם

20 ויסע משם אברהם ארצה הנגב
וישב בין קדש ובין שור ויגר
בגרר² ויאמר אברהם אל שרה אשתו
אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח
את שרה³ ויבא אלהים אל אבימלך
בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על
האשה אשר לקחת והוא בעלת
בעל⁴ ואבימלך לא קרב אליה ויאמר
אדני הגוי גם צדיק תהרג⁵ הלא הוא
אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה
אחי הוא בתם לבבי ובנקין כפי עשיתי
זאת⁶ ויאמר אליו האלהים בחלום גם
אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת
ואחשך גם אנכי אותך מחטו לי על כן
לא נתתיך לנגע אליה⁷ ועתה השב אשת
האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה
ואם אינך משיב דע כי מות תמות אתה
וכל אשר לך⁸ וישכם אבימלך בבקר
ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל הדברים
האלה באזניהם וייראו האנשים
מאד⁹ ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו
מה עשית לנו ומה חטאתי לך כי הבאת
עלי ועל ממלכתי חטאה גדלה מעשים
אשר לא יעשו עשית עמדי¹⁰ ויאמר
אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית

הככר ואת כל ישבי הערים וצמח
האדמה²⁶ ותבט אשתו מאחריו ותהי
נציב מלח²⁷ וישכם אברהם בבקר אל
המקום אשר עמד שם את פני
יהוה²⁸ וישקף על פני סדם ועמרה ועל
כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר
הארץ כקיטר הכבשן²⁹ ויהי בשחת
אלהים את ערי הככר ויזכר אלהים את
אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה
בהפך את הערים אשר ישב בהן
לוט³⁰ ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי
בנתיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב
במערה הוא ושתי בנתיו³¹ ותאמר
הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין
בארץ לבוא עלינו כדרך כל הארץ³² לכה
נשקה את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה
מאבינו זרע³³ ותשקין את אביהן יין
בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את
אביה ולא ידע בשכבה ובקומה⁴ ויהי
ממחרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הן
שכבתי אמש את אבי נשקנו יין גם
הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו
זרע³⁵ ותשקין גם בלילה ההוא את אביהן
יין ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע
בשכבה ובקמה³⁶ ותהרין שתי בנות לוט
מאביהן³⁷ ותלד הבכירה בן ותקרא שמו
מואב הוא אבי מואב עד

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

לי אלהים כל השמע יצחק לי ⁷ ותאמר מי
 מלל לאברהם היניקה בנים שרה כי
 ילדתי בן לזקניו ⁸ ויגדל הילד ויגמל ויעש
 אברהם משתה גדול ביום הגמל את
 יצחק ⁹ ותרא שרה את בן הגר המצרית
 אשר ילדה לאברהם מצחק ¹⁰ ותאמר
 לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי
 לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם
 יצחק ¹¹ וירע הדבר מאד בעיני אברהם
 על אודת בנו ¹² ויאמר אלהים אל
 אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל
 אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע
 בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע ¹³ וגם את
 בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך
 הוא ¹⁴ וישכם אברהם בבקר ויקח לחם
 וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה
 ואת הילד וישלחה ותלך ותתע במדבר
 באר שבע ¹⁵ ויכלו המים מן החמת
 ותשלך את הילד תחת אחד
 השיחים ¹⁶ ותלך ותשב לה מנגד הרחק
 כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה במות
 הילד ותשב מנגד ותשא את קלה
 ותבך ¹⁷ וישמע אלהים את קול הנער
 ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים
 ויאמר לה מה לך הגר אל תיראי כי שמע
 אלהים אל קול הנער באשר הוא
 שם ¹⁸ קומי שאי את הנער והחזיקי את
 ירך בו כי לגוי גדול אשימנו ¹⁹ ויפקח
 אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך

את הדבר הזה ¹¹ ויאמר אברהם כי
 אמרתי רק אין יראת אלהים במקום הזה
 והרגוני על דבר אשתי ¹² וגם אמנה אחתי
 בת אבי הוא אך לא בת אמי ותהי לי
 לאשה ¹³ ויהי כאשר התעו אתי אלהים
 מבית אבי ואמר לה זה חסדך אשר
 תעשי עמדי אל כל המקום אשר נבוא
 שמה אמרי לי אחי הוא ¹⁴ ויקח אבימלך
 צאן ובקר ועבדים ושפחת ויתן לאברהם
 וישב לו את שרה אשתו ¹⁵ ויאמר
 אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך
 שב ¹⁶ ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף
 לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל
 אשר אתך ואת כל ונכחת ¹⁷ ויתפלל
 אברהם אל האלהים וירפא אלהים את
 אבימלך ואת אשתו ואמהתיו וילדו ¹⁸ כי
 עצר עצר יהוה בעד כל רחם לבית
 אבימלך על דבר שרה אשת
 אברהם ׀

21 ויהוה פקד את שרה כאשר אמר
 ויעש יהוה לשרה כאשר דבר ² ותהר
 ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד
 אשר דבר אתו אלהים ³ ויקרא אברהם
 את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה
 יצחק ⁴ וימל אברהם את יצחק בנו בן
 שמנת ימים כאשר צוה אתו
 אלהים ⁵ ואברהם בן מאת שנה בהולד לו
 את יצחק בנו ⁶ ותאמר שרה צחק עשה

22 ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני ² ויאמר קח נא את בנך^c את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך ³ וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים ⁴ ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק ⁵ ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם ⁶ ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו ⁷ ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה ⁸ ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו ⁹ ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערך את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים ¹⁰ וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו ¹¹ ויקרא אליו מלאך יהוה

ותמלא את החמת מים ותשק את הנער ²⁰ ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת ²¹ וישב במדבר פארן ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים פ ²² ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה עשה ²³ ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרתה בה ²⁴ ויאמר אברהם אנכי אשבע ²⁵ והוכח אברהם את אבימלך על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך ²⁶ ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום ²⁷ ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית ²⁸ ויצב אברהם את שבע כבשת הצאן לבדהו ²⁹ ויאמר אבימלך אל אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה ³⁰ ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת ³¹ על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם ³² ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים ³³ ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם ³⁴ ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים פ

^c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

אלה ילדה מלכה לנחור אחי
אברהם²⁴ ופילגשו ושמה ראומה ותלד
גם הוא את טבח ואת גחם ואת תחש
ואת מעכה ם

23 ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים
שנה ושבע שנים שני חיי שרה² ותמת
שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ
כנען ויבא אברהם לספד לשרה
ולבכתה³ ויקם אברהם מעל פני מתו
וידבר אל בני חת לאמר⁴ גר ותושב אנכי
עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה
מתי מלפני⁵ ויענו בני חת את אברהם
לאמר לו⁶ שמענו אדני נשיא אלהים
אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את
מתך איש ממנו את קברו לא יכלה ממך
מקבר מתך⁷ ויקם אברהם וישתחו לעם
הארץ לבני חת⁸ וידבר אתם לאמר אם
יש את נפשכם לקבר את מתי מלפני
שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר⁹ ויתן לי
את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה
שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם
לאחזת קבר¹⁰ ועפרון ישב בתוך בני חת
ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני
חת לכל באי שער עירו לאמר¹¹ לא אדני
שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו
לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר
מתך¹² וישתחו אברהם לפני עם
הארץ¹³ וידבר אל עפרון באזני עם הארץ

מן השמים ויאמר אברהם ויאמר
הנני¹² ויאמר אל תשלח ידך אל הנער
ואל תעש לו מאומה¹ כי עתה ידעתי כי
ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנדך את
יחידך ממני¹³ וישא אברהם את עיניו
וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו
וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו
לעלה תחת בנו¹⁴ ויקרא אברהם שם
המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר
היום בהר יהוה יראה¹⁵ ויקרא מלאך
יהוה אל אברהם שנית מן
השמים¹⁶ ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה כי
יען אשר עשית את הדבר הזה ולא
חשכת את בנדך את יחידך¹⁷ כי ברך
אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי
השמים וכחול אשר על שפת הים וירש
זרעך את שער איביו¹⁸ והתברכו בזרעך
כל גויי הארץ עקב אשר שמעת
בקלי¹⁹ וישב אברהם אל נעריו ויקמו
וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם
בבאר שבע ם
²⁰ ויהי אחרי הדברים האלה ויגד
לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם הוא
בנים לנחור אחיך²¹ את עוץ בכרו ואת
בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם²² ואת
כשד ואת חזו ואת פלדש ואת ידלף ואת
בתואל²³ ובתואל ילד את רבקה שמנה

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

הזאת ההשב אשיב את בנד אל הארץ אשר יצאת משם⁶ ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה⁷ יהוה אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם⁸ ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית משבעתי זאת רק את בני לא תשב שמה⁹ וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה¹⁰ ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור¹¹ ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבת¹² ויאמר יהוה אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדני אברהם¹³ הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאת לשאב מים¹⁴ והיה הנער אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני¹⁵ ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה¹⁶ והנער טבת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל¹⁷ וירץ העבד

לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה¹⁴ ויען עפרון את אברהם לאמר לו¹⁵ אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני ובינד מה הוא ואת מתך קבר¹⁶ וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר¹⁷ ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבלו סביב¹⁸ לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו¹⁹ ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ כנען²⁰ ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת בני חת ׀

24 ואברהם זקן בא בימים ויהוה ברך את אברהם בכל² ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו שים נא ירך תחת ירכי³ ואשביעך ביהוה אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבם⁴ כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק⁵ ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ

הגמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו ³³ וישם ויושם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי ויאמר דבר ³⁴ ויאמר עבד אברהם אנכי ³⁵ ויהוה ברך את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים ושפחת וגמלים וחמרים ³⁶ ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו¹ את כל אשר לו ³⁷ וישבעני אדני לאמר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי ישב בארצו ³⁸ אם לא אל בית תלך ואל משפחתי ולקחת אשה לבני ³⁹ ואמר אל אדני אלי לא תלך האשה אחרי ⁴⁰ ויאמר אלי יהוה אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי ⁴¹ אז תנקה מאלתי כי תבוא אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי ⁴² ואבא היום אל העין ואמר יהוה אלהי אדני אברהם אם ישך נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה ⁴³ הנה אנכי נצב על עין המים והיה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך ⁴⁴ ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר הכיח יהוה לבן אדני ⁴⁵ אני טרם אכלה לדבר אל לבי

לקראתה ויאמר הגמלאיני נא מעט מים מכדך ¹⁸ ותאמר שתה אדני ותמהר ותרד כדה על ידה ותשקהו ¹⁹ ותכל להשקתו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתת ²⁰ ותמהר ותער כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו ²¹ והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההצליח יהוה דרכו אם לא ²² והי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם ²³ ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללין ²⁴ ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור ²⁵ ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון ²⁶ ויקד האיש וישתחו ליהוה ²⁷ ויאמר ברוך יהוה אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוה בית אחי אדני ²⁸ ותרץ הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה ²⁹ ולרבקה אח ושמנו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין ³⁰ ויהי כראת את הנזם ואת הצמידים על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין ³¹ ויאמר בוא ברוך יהוה למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים ³² ויבא האיש הביתה ויפתח

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

ותאמר אלך⁵⁹ וישלחו את רבקה אחתם
 ואת מנקתה ואת עבד אברהם ואת
 אנשיו⁶⁰ ויברכו את רבקה ויאמרו לה
 אחתנו את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך
 את שער שנאיו⁶¹ ותקם רבקה ונערתיה
 ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי
 האיש ויקח העבד את רבקה
 וילך⁶² ויצחק בא מבוא באר לחי ראי
 והוא יושב בארץ הנגב⁶³ ויצא יצחק
 לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא
 והנה גמלים באים⁶⁴ ותשא רבקה את
 עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל
 הגמל⁶⁵ ותאמר אל העבד מי האיש
 הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר
 העבד הוא אדני ותקח הצעיף
 ותתכס⁶⁶ ויספר העבד ליצחק את כל
 הדברים אשר עשה⁶⁷ ויבאה יצחק
 האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי
 לו לאשה ויאהבה וינחם יצחק אחרי
 אמו פ

25 ויסף אברהם ויקח אשה ושמה
 קטורה² ותלד לו את זמרן ואת יקשן
 ואת מדן ואת מדין ואת ישבק ואת
 שוח³ ויקשן ילד את שבא ואת דדן ובני
 דדן היו אשורם ולטושים ולאמים⁴ ובני
 מדין עיפה ועפר וחנך ואבידע ואלדעה
 כל אלה בני קטורה⁵ ויתן אברהם את כל

והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד
 העינה ותשאב ואמר אליה השקיני
 נא⁴⁶ ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר
 שתה וגם גמליך אשקה ואשת וגם
 הגמלים השקתה⁴⁷ ואשאל אתה ואמר
 בת מי את ותאמר בת בתואל בן נחור
 אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם על אפה
 והצמידים על ידיה⁴⁸ ואקד ואשתחווה
 ליהוה ואברך את יהוה אלהי אדני
 אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת
 את בת אחי אדני לבנו⁴⁹ ועתה אם ישכם
 עשים חסד ואמת את אדני הגידו לי ואם
 לא הגידו לי ואפנה על ימין או על
 שמאל⁵⁰ ויען לבן ובתואל ויאמרו מיהוה
 יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או
 טוב⁵¹ הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי
 אשה לבן אדניך כאשר דבר יהוה⁵² והי
 כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם
 וישתחו ארצה ליהוה⁵³ ויוצא העבד כלי
 כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה
 ומגדנת נתן לאחיה ולאמה⁵⁴ ויאכלו
 וישתו הוא והאנשים אשר עמו וילינו
 ויקומו בבקר ויאמר שלחני
 לאדני⁵⁵ ויאמר אחיה ואמה תשב הנער
 אתנו ימים או עשור אחר תלך⁵⁶ ויאמר
 אלהם אל תאחרו אתי ויהוה הצליח דרכי
 שלחוני ואלכה לאדני⁵⁷ ויאמרו נקרא
 לנער ונשאלה את פיה⁵⁸ ויקראו לרבקה
 ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה

שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה²¹ ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו²² ויתרצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יהוה²³ ויאמר יהוה לה שני גי'ים גוים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר²⁴ וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה²⁵ ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו²⁶ ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה בלדת אתם²⁷ ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים²⁸ ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב²⁹ ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף³⁰ ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום³¹ ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי³² ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה³³ ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב³⁴ ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה ם

אשר לו ליצחק⁶ ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם⁷ ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים⁸ ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו⁹ ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרן בן צחר החתי אשר על פני ממרא¹⁰ השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו¹¹ ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי ם¹² ואלה תלדת ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם¹³ ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם לתולדתם בכר ישמעאל נבית וקדר ואדבאל ומבשם¹⁴ ומשמע ודומה ומשא¹⁵ חדד ותימא יטור נפיש וקדמה¹⁶ אלה הם בני ישמעאל ואלה שמתם בחצריהם ובטירתם שנים עשר נשיאם לאמתם¹⁷ ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו¹⁸ וישכנו מחוילה עד שזר אשר על פני מצרים באכה אשורה על פני כל אחיו נפל ם¹⁹ ואלה תולדת יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק²⁰ ויהי יצחק בן ארבעים

יומת¹² ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא
 בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו
 יהוה¹³ ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד
 כי גדל מאד¹⁴ ויהי לו מקנה צאן ומקנה
 בקר ועבדה רבה ויקנאו אתו
 פלשתים¹⁵ וכל הבארת אשר חפרו עבדי
 אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים
 וימלאום עפר¹⁶ ויאמר אבימלך אל יצחק
 לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד¹⁷ וילך
 משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב
 שם¹⁸ וישב יצחק ויחפר את בארת המים
 אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום
 פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן
 שמות כשמת אשר קרא להן
 אביו¹⁹ ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו
 שם באר מים חיים²⁰ ויריבו רעי גרר עם
 רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם
 הבאר עשק כי התעשקו עמו²¹ ויחפרו
 באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה
 שטנה²² ויעתק משם ויחפר באר אחרת
 ולא רבו עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר
 כי עתה הרחיב יהוה לנו ופרינו
 בארץ²³ ויעל משם באר שבע²⁴ וירא
 אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי
 אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי
 וברכתיך והרביתי את זרעך בעבור
 אברהם עבדי²⁵ ויבן שם מזבח ויקרא
 בשם יהוה ויט שם אהלו ויכרו שם עבדי
 יצחק באר²⁶ ואבימלך הלך אליו מגרר

26 ויהי רעב בארץ מלבד הרעב
 הראשון אשר היה בימי אברהם וילך
 יצחק אל אבימלך¹ מלך פלשתים
 גררה² וירא אליו יהוה ויאמר אל תרד
 מצרימה שכן בארץ אשר אמר
 אליך³ גור בארץ הזאת ואהיה עמך
 ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל
 הארצת האל והקמתי את השבעה אשר
 נשבעתי לאברהם אביך⁴ והרביתי את
 זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את
 כל הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי
 הארץ⁵ עקב אשר שמע אברהם בקלי
 וישמר משמרתי מצותי חקותי
 ותורתי⁶ וישב יצחק בגרר⁷ וישאלו אנשי
 המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא
 לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום על
 רבקה כי טובת מראה היא⁸ ויהי כי ארכו
 לו שם הימים וישקף אבימלך מלך
 פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק
 מצחק את רבקה אשתו⁹ ויקרא אבימלך
 ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך
 אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי
 אמרתי פן אמות עליה¹⁰ ויאמר אבימלך
 מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד
 העם את אשתך והבאת עלינו
 אשם¹¹ ויצו אבימלך את כל העם לאמר
 הנגע באיש הזה ובאשתו מות

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכך
 נפשי בטרם אמות⁵ ורבקה שמעת בדבר
 יצחק אל עשו בנו וילך עשו השדה לצוד
 ציד להביא⁶ ורבקה אמרה אל יעקב בנה
 לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל
 עשו אחיך לאמר⁷ הביאה לי ציד ועשה
 לי מטעמים ואכלה ואברככה לפני יהוה
 לפני מותי⁸ ועתה בני שמע בקלי לאשר
 אני מצוה אתך⁹ לך נא אל הצאן וקח לי
 משם שני גדיי עזים טבים ואעשה אתם
 מטעמים לאביך כאשר אהב¹⁰ והבאת
 לאביך ואכל בעבר אשר יברכך לפני
 מותו¹¹ ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן
 עשו אחי איש שער ואנכי איש
 חלק¹² אולי ימשני אבי והייתי בעיניו
 כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא
 ברכה¹³ ותאמר לו אמו עלי קללתך בני
 אך שמע בקלי ולך קח לי¹⁴ וילך ויקח
 ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר
 אהב אביו¹⁵ ותקח רבקה את בגדי עשו
 בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית
 ותלבש את יעקב בנה הקטן¹⁶ ואת ערת
 גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת
 צואריו¹⁷ ותתן את המטעמים ואת הלחם
 אשר עשתה ביד יעקב בנה¹⁸ ויבא אל
 אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה
 בני¹⁹ ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשו
 בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא
 שבה ואכלה מצידי בעבור תברכני

ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו²⁷ ויאמר
 אלהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם
 שנאתם אתי ותשלחוני מאתכם²⁸ ויאמרו
 ראו ראינו כי היה יהוה עמך ונאמר תהי
 נא אלה בינותינו בינינו ובינך ונכרתה
 ברית עמך²⁹ אם תעשה¹ עמנו רעה
 כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך רק
 טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך
 יהוה³⁰ ויעש להם משתה ויאכלו
 וישתו³¹ וישכימו בבקר וישבעו איש
 לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו
 בשלום³² ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי
 יצחק ויגדו לו על אדות הבאר אשר
 חפרו ויאמרו לו מצאנו מים³³ ויקרא
 אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע
 עד היום הזה ׀³⁴ ויהי עשו בן
 ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת
 בארי החתי ואת בשמת בת אילן
 החתי³⁵ ותהיין מרת רוח ליצחק
 ולרבקה ׀

27 ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו
 מראת ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר
 אליו בני ויאמר אליו הנני² ויאמר הנה
 נא זקנתי לא ידעתי יום מותי³ ועתה שא
 נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה
 לי **צידה** ציד⁴ ועשה לי מטעמים כאשר

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם
 תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה ³⁴ כשמע
 עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדלה
 ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם
 אני אבי ³⁵ ויאמר בא אחיך במרמה ויקח
 ברכתך ³⁶ ויאמר הכי קרא שמו יעקב
 ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה
 עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלתי לי
 ברכה ³⁷ ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר
 שמתיו לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים
 ודגן ותירש סמכתיו ולכה אפוא מה
 אעשה בני ³⁸ ויאמר עשו אל אביו
 הברכה אחת הוא לך אבי ברכני גם אני
 אבי וישא עשו קלו ויבך ³⁹ ויען יצחק
 אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה
 מושבך ומטל השמים מעל ⁴⁰ ועל חרבך
 תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר
 תריד ופרקת עלו מעל צוארך ⁴¹ וישטם
 עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו
 אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל
 אבי ואהרגה את יעקב אחי ⁴² ויגד
 לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח
 ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו
 הנה עשו אחיך מתנחם לך
 להרגך ⁴³ ועתה בני שמע בקלי וקום ברח
 לך אל לבן אחי חרנה ⁴⁴ וישבת עמו ימים
 אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך ⁴⁵ עד
 שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר
 עשית לו ושלחתי ולקחתך משם למה

נפשך ²⁰ ויאמר יצחק אל בנו מה זה
 מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה יהוה
 אלהיך לפני ²¹ ויאמר יצחק אל יעקב
 גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו
 אם לא ²² ויגש יעקב אל יצחק אביו
 וימשהו ויאמר הקל קול יעקב והידיים ידי
 עשו ²³ ולא הכירו כי היו ידיו כידי עשו
 אחיו שערת ויברכהו ²⁴ ויאמר אתה זה
 בני עשו ויאמר אני ²⁵ ויאמר הגשה לי
 ואכלה מציד בני למען תברכך נפשי ויגש
 לו ויאכל ויבא לו יין וישת ²⁶ ויאמר אליו
 יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני ²⁷ ויגש
 וישק לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו
 ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר
 ברכו יהוה ²⁸ ויתן לך האלהים מטל
 השמים ומשמני הארץ ורב דגן
 ותירש ²⁹ יעבדוך עמים וישתחו וישתחו לך
 לאמים הוה גביר לאחיך וישתחו ¹ לך בני
 אמך ארריך ארור ומברכיך ברוך ³⁰ ויהי
 כאשר כלה יצחק לברך את יעקב ויהי
 אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו
 ועשו אחיו בא מצידו ³¹ ויעש גם הוא
 מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם
 אבי ויאכל מציד בנו בעבור תברכני
 נפשך ³² ויאמר לו יצחק אביו מי אתה
 ויאמר אני בנך בכרך עשו ³³ ויחרד יצחק
 חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו¹³ והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך¹⁴ והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך¹⁵ והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך¹⁶ וייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה במקום הזה ואנכי לא ידעתי¹⁷ ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים¹⁸ וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה¹⁹ ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם לזו שם העיר לראשנה²⁰ וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש²¹ ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יהוה לי לאלהים²² והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך

29 וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם² וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן

אשכל גם שניכם יום אחד⁴⁶ ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים

28 ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען² קום לך פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך³ ואל שדי יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים⁴ ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגריך אשר נתן אלהים לאברהם⁵ וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו⁶ וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה בברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען⁷ וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם⁸ וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו⁹ וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל בן אברהם אחות נביות על נשיו לו לאשה ם¹⁰ ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה¹¹ ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא¹² ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע

הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן גדלה
 על פי הבאר³ ונאספו שמה כל העדרים
 וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו
 את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר
 למקמה⁴ ויאמר להם יעקב אחי מאין
 אתם ויאמרו מחרן אנחנו⁵ ויאמר להם
 הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו
 ידענו⁶ ויאמר להם השלום לו ויאמרו
 שלום והנה רחל בתו באה עם
 הצאן⁷ ויאמר הן עוד היום גדול לא עת
 האסף המקנה השקו הצאן ולכו
 רעו⁸ ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל
 העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר
 והשקינו הצאן⁹ עודנו מדבר עמם ורחל
 באה עם הצאן אשר לאביה כי רעה
 הוא¹⁰ ויהי כאשר ראה יעקב את רחל
 בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו
 ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר
 וישק את צאן לבן אחי אמו¹¹ וישק יעקב
 לרחל וישא את קלו ויבך¹² ויגד יעקב
 לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה
 הוא ותרץ ותגד לאביה¹³ ויהי כשמע לבן
 את שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו
 ויחבק לו וינשק לו ויביאהו אל ביתו
 ויספר ללבן את כל הדברים
 האלה¹⁴ ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי
 אתה וישב עמו חדש ימים¹⁵ ויאמר לבן
 ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם
 הגידה לי מה משכרתך¹⁶ וללבן שתי

בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה
 רחל¹⁷ ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת
 תאר ויפת מראה¹⁸ ויאהב יעקב את רחל
 ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך
 הקטנה¹⁹ ויאמר לבן טוב^c תתי אתה לך
 מתתי אתה לאיש אחר שבה
 עמדי²⁰ ויעבד יעקב ברחל שבע שנים
 ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו
 אתה²¹ ויאמר יעקב אל לבן הבה את
 אשתי כי מלאו ימי ואבואה
 אליה²² ויאסף לבן את כל אנשי המקום
 ויעש משתה²³ ויהי בערב ויקח את לאה
 בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה²⁴ ויתן
 לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו
 שפחה²⁵ ויהי בבקר והנה הוא לאה
 ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא
 ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני²⁶ ויאמר
 לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה
 לפני הבכירה²⁷ מלא שבע זאת ונתנה לך
 גם את זאת בעבדה אשר תעבד עמדי
 עוד שבע שנים אחרות²⁸ ויעש יעקב כן
 וימלא שבע זאת ויתן לו את רחל בתו לו
 לאשה²⁹ ויתן לבן לרחל בתו את בלהה
 שפחתו לה לשפחה³⁰ ויבא גם אל רחל
 ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד
 שבע שנים אחרות³¹ וירא יהוה כי
 שנאה לאה ויפתח את רחמה ורחל

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

ותקרא את שמו גד¹² ותלד זלפה שפחת
 לאה בן שני ליעקב¹³ ותאמר לאה
 באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את שמו
 אשר¹⁴ וילך ראובן בימי קציר חטים
 וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה
 אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי
 מדודאי בנך¹⁵ ותאמר לה המעט קחתך
 את אישי ולקחת גם את דודאי בני
 ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת
 דודאי בנך¹⁶ ויבא יעקב מן השדה בערב
 ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי
 שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה
 בלילה הוא¹⁷ וישמע אלהים אל לאה
 ותהר ותלד ליעקב בן חמישי¹⁸ ותאמר
 לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי
 שפחתי לאישי ותקרא שמו
 יששכר¹⁹ ותהר עוד לאה ותלד בן ששי
 ליעקב²⁰ ותאמר לאה זבדני אלהים אתי
 זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו
 ששה בנים ותקרא את שמו
 זבלון²¹ ואחר ילדה בת ותקרא את שמה
 דינה²² ויזכר אלהים את רחל וישמע
 אליה אלהים ויפתח את רחמה²³ ותהר
 ותלד בן ותאמר אסף אלהים את
 חרפתי²⁴ ותקרא את שמו יוסף לאמר
 יסף יהוה לי בן אחר²⁵ ויהי כאשר ילדה
 רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני

עקרה³² ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו
 ראובן כי אמרה כי ראה יהוה בעניי כי
 עתה יאהבני אישי³³ ותהר עוד ותלד בן
 ותאמר כי שמע יהוה כי שנואה אנכי
 ויתן לי גם את זה ותקרא שמו
 שמעון³⁴ ותהר עוד ותלד בן ותאמר עתה
 הפעם ילוח אישי אלי כי ילדתי לו שלשה
 בנים על כן קרא שמו לוי³⁵ ותהר עוד
 ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יהוה
 על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת

30 ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב
 ותקנא רחל באחתה ותאמר אל יעקב
 הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי² ויחר
 אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים
 אנכי אשר מנע ממך פרי בטן³ ותאמר
 הנה אמתני בלהה בא אליה ותלד על
 ברכי ואבנה גם אנכי ממנה⁴ ותתן לו את
 בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה
 יעקב⁵ ותהר בלהה ותלד ליעקב
 בן⁶ ותאמר רחל דגני אלהים וגם שמע
 בקלי ויתן לי בן על כן קראה שמו
 דן⁷ ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל
 בן שני ליעקב⁸ ותאמר רחל נפתולי
 אלהים נפתלתי עם אחתי גם יכלתי
 ותקרא שמו נפתלי⁹ ותרא לאה כי עמדה
 מלדת ותקח את זלפה שפחתה ותתן
 אתה ליעקב לאשה¹⁰ ותלד זלפה שפחת
 לאה ליעקב בן¹¹ ותאמר לאה **בגד בא גד**

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

פצלות לבנות מחשף הלבן אשר על המקלות³⁸ ויצג את המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים אשר תבאן הצאן לשתות לנכח הצאן ויחמנה בבאן לשתות³⁹ ויחמו הצאן אל המקלות ותלדן הצאן עקדים נקדים וטלאים⁴⁰ והכשבים הפריד יעקב ויתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן וישת לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן⁴¹ והיה בכל יחם הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים ליחמנה במקלות⁴² ובהעטיף הצאן לא ישים והיה העטפים ללבן והקשרים ליעקב⁴³ ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחרמרים

31 וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה² וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול שלשום³ ויאמר יהוה אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך⁴ וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה השדה אל צאנו⁵ ויאמר להן ראה אנכי את פני אביכן כי איננו אלי כתמל שלשם ואלהי אבי היה עמדי⁶ ואתנה ידעתן כי בכל כחי עבדתי את אביכן⁷ ואביכן התל בי והחלף את משכרתי עשרת מנים ולא נתנו אלהים להרע עמדי⁸ אם כה יאמר

ואלכה אל מקומי ולארצי²⁶ תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך²⁷ ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי ויברכני יהוה בגללך²⁸ ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה²⁹ ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי³⁰ כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי³¹ ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי הדבר הזה אשובה ארעה צאנך אשמר³² אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא וכל שה חום בכשבים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי³³ וענתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר איננו נקד וטלוא בעזים וחום בכשבים גנוב הוא אתי³⁴ ויאמר לבן הן לו יהי כדברך³⁵ ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלאים ואת כל העזים הנקדות והטלאות כל אשר לבן בו וכל חום בכשבים ויתן ביד בניו³⁶ וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרת³⁷ ויקח לו יעקב מקל לבנה לח ולוז וערמון¹ ויפצל בהן

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

ביום השלישי כי ברח יעקב ²³ ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד ²⁴ ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע ²⁵ וישג לבן את יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר ולבן תקע את אחיו בהר הגלעד ²⁶ ויאמר לבן ליעקב מה עשית ותגנב את לבבי ותנהג את בנתי כשביות חרב ²⁷ למה נחבאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשרים בתף ובכנור ²⁸ ולא נטשתני לנשק לבני ולבנתי עתה הסכלת עשו ²⁹ יש לאל ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמר אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע ³⁰ ועתה הלך הלכת כי נכסף נכספתה לבית אביך למה גנבת את אלהי ³¹ ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמי ³² עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם ³³ ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל ³⁴ ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לבן את כל האהל ולא מצא ³⁵ ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא

נקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן עקדים ⁹ ויצל אלהים את מקנה אביכם ויתן לי ¹⁰ ויהי בעת יחס הצאן ואשא עיני וארא בחלום והנה העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים ¹¹ ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני ¹² ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר לבן עשה לך ¹³ אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך ¹⁴ ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו ¹⁵ הלא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכול את כספנו ¹⁶ כי כל העשר אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה ¹⁷ ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים ¹⁸ וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה כנען ¹⁹ ולבן הלך לגזז את צאנו ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה ²⁰ ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי ברח הוא ²¹ ויברח הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד ²² ויגד ללבן

קרא שמו^c גלעד⁴⁹ והמצפה אשר אמר יצף יהוה ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו⁵⁰ אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנתי אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך⁵¹ ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה והנה המצבה¹ אשר יריתי ביני ובינך⁵² עד הגל הזה ועדה המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה⁵³ אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו יצחק⁵⁴ ויזבח יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם וילינו בהר

32 וישכם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם וילך וישב לבן למקמו² ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים³ ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים^פ
⁴ וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום⁵ ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה⁶ ויהי לי שור וחמור צאן ועבד

מצא את התרפים³⁶ ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי³⁷ כי מששת את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואחיד ויזכחו בין שנינו³⁸ זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך לא אכלתי³⁹ טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה גנבתי יום וגנבתי לילה⁴⁰ הייתי ביזם אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני⁴¹ זה לי עשרים שנה בביתך עבדתך ארבע עשרה שנה בשתי בנתיך ושש שנים בצאנך ותחלף את משכרתי עשרת מנים⁴² לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע^v כפי ראה אלהים ויזכח אמש⁴³ ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנתי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה ראה לי הוא ולבנתי מה אעשה לאלה היום או לבניהן אשר ילדו⁴⁴ ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני ובינך⁴⁵ ויקח יעקב אבן וירימה מצבה⁴⁶ ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל⁴⁷ ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד⁴⁸ ויאמר לבן הגל הזה עד ביני ובינך היום על כן

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

v We read one or more vowels in L differently from BHS.

עשו אחי ושאלך¹ לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך¹⁹ ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני לעשו והנה גם הוא אחרינו²⁰ ויצו גם את השני גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם אתו²¹ ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחרי כן אראה פניו אולי ישא פני²² ותעבר המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא במחנה²³ ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק²⁴ ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר את אשר לו¹²⁵ ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר²⁶ וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו²⁷ ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני²⁸ ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב²⁹ ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל³⁰ ושאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל

ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך⁷ וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו⁸ ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות⁹ ויאמר אם יבוא אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה¹⁰ ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך¹¹ קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות¹² הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והכני אם על בנים¹³ ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב¹⁴ וילן שם בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו¹⁵ עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים¹⁶ גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים ועירם¹ עשרה¹⁷ ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח תשימו בין עדר ובין עדר¹⁸ ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך¹

there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

- 1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.
- 1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where

אשר לך¹⁰ ויאמר יעקב אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני¹¹ קח נא את ברכתי אשר הבאת לך כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו ויקח¹² ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך¹³ ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן¹⁴ יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה^c לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר אבא אל אדני שעירה¹⁵ ויאמר עשו אציגה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא חן בעיני אדני¹⁶ וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה¹⁷ ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן קרא שם המקום סכות¹⁸ ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבאו מפרן ארם ויחן את פני העיר¹⁹ ויקן את חלקת השדה אשר נטה שם אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה קשיטה²⁰ ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל ׀

34 ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות הארץ² וירא אתה שכם בן חמור החוי נשיא הארץ ויקח

לשמי ויברך אתו שם³¹ ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי³² ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא צלע על ירכו³³ על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה

33 וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את הילדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות² וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים³ והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו⁴ וירץ עשו לקראתו ויחבקו ויפל על צוארו^q וישקהו⁴ ויבכו⁵ וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך⁶ ותגשן השפחות הנה וילדיהן ותשתחוין⁷ ותגש גם לאה וילדיה וישתחו וואחר נגש יוסף ורחל וישתחו⁸ ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר למצא חן בעיני אדני⁹ ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי לך

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

בנתינו לכם ואת בנתיכם נקח לנו וישבנו
אתכם והיינו לעם אחד¹⁷ ואם לא
תשמעו אלינו להמול ולקחנו את בתנו
והלכנו¹⁸ וייטבו דבריהם בעיני חמור
ובעיני שכם בן חמור¹⁹ ולא אחר הנער
לעשות הדבר כי חפץ בבת יעקב והוא
נכבד מכל בית אביו²⁰ ויבא חמור ושכם
בנו אל שער עירם וידברו אל אנשי עירם
לאמר²¹ האנשים האלה שלמים הם אתנו
וישבו בארץ ויסחרו אתה והארץ הנה
רחבת ידיים לפניהם את בנתם נקח לנו
לנשים ואת בנתינו נתן להם²² אך בזאת
יאתו לנו האנשים לשבת אתנו להיות
לעם אחד בהמול לנו כל זכר כאשר הם
נמלים²³ מקנהם וקנינם וכל בהמתם
הלוא לנו הם אך נאותה להם וישבו
אתנו²⁴ וישמעו אל חמור ואל שכם בנו
כל יצאי שער עירו וימלו כל זכר כל יצאי
שער עירו²⁵ ויהי ביום השלישי בהיותם
כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי
אחי דינה איש חרבו ויבאו על העיר בטח
ויהרגו כל זכר²⁶ ואת חמור ואת שכם
בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית
שכם ויצאו²⁷ בני יעקב באו על החללים
ויבזו העיר אשר טמאו אחותם²⁸ את
צאנם ואת בקרם ואת חמריהם¹ ואת
אשר בעיר ואת אשר בשדה לקחו²⁹ ואת

אתה וישכב אתה ויענה³ ותדבק נפשו
בדינה בת יעקב ויאהב את הנער וידבר
על לב הנער⁴ ויאמר שכם אל חמור אביו
לאמר קח לי את הילדה הזאת
לאשה⁵ ויעקב שמע כי טמא את דינה
בתו ובניו היו את מקנהו בשדה והחרש
יעקב עד באם⁶ ויצא חמור אבי שכם אל
יעקב לדבר אתו⁷ ובני יעקב באו מן
השדה כשמעם ויתעצבו האנשים ויחר
להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב
את בת יעקב וכן לא יעשה⁸ וידבר חמור
אתם לאמר שכם בני חשקה נפשו
בבתכם תנו נא אתה לו
לאשה⁹ והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו
ואת בנתינו תקחו לכם¹⁰ ואתנו תשבו
והארץ תהיה לפניכם שבו וסחרוה
והאחזו בה¹¹ ויאמר שכם אל אביה¹ ואל
אחיה אמצא חן בעיניכם ואשר תאמרו
אלי אתן¹² הרבו עלי מאד מהר ומתן
ואתנה כאשר תאמרו אלי ותנו לי את
הנער לאשה¹³ ויענו בני יעקב את שכם
ואת חמור אביו במרמה וידברו אשר
טמא את דינה אחתם¹⁴ ויאמרו אליהם
לא נוכל לעשות הדבר הזה לתת את
אחתנו לאיש אשר לו ערלה כי חרפה
הוא לנו¹⁵ אך בזאת נאות לכם אם תהיו
כמנו להמל לכם כל זכר¹⁶ ונתנו את

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון ויקרא שמו אלון בכות פ⁹ וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו¹⁰ ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך^c עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל¹¹ ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלציד יצאו¹² ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך אתננה ולזרעך אחריד אתן את הארץ¹³ ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו¹⁴ ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן¹⁵ ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר אתו שם אלהים בית אל¹⁶ ויסעו מבית אל והי עוד כברת הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה¹⁷ ויהי בהקשתה בלדתה ותאמר לה המילדת אל תיראי כי גם זה לך בן¹⁸ ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין¹⁹ ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא בית לחם²⁰ ויצב יעקב מצבה על קברתה הוא מצבת קברת רחל עד היום²¹ ויסע ישראל ויט אהלה^q

כל חילם ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו ואת כל אשר בבית³⁰ ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי³¹ ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו פ

35 ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה אליך בברחד¹ מפני עשו אחיך² ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסרו את אלהי הנכר אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם³ ונקומה ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח לאל הענה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי⁴ ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם שכם⁵ ויסעו והי חתת אלהים על הערים אשר סביבתיים ולא רדפו אחרי בני יעקב⁶ ויבא יעקב לזוה אשר בארץ כנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר עמו⁷ ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו⁸ ותמת דברה מינקת

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אחיו⁷ כי היה רכושם רב משבת יחדו ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת אתם מפני מקניהם⁸ וישב עשו בהר שעיר עשו הוא אדום⁹ ואלה תלדות עשו אבי אדום בהר שעיר¹⁰ אלה שמות בני עשו אליפז בן עדה אשת עשו רעואל בן בשמת אשת עשו¹¹ ויהיו בני אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנו¹² ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את עמלק אלה בני עדה אשת עשו¹³ ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה אלה¹ היו בני בשמת אשת עשו¹⁴ ואלה היו בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד לעשו את **יעיש** **יעוש** ואת יעלם ואת קרח¹⁵ אלה אלופי בני עשו בני אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנו¹⁶ אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני עדה¹⁷ ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה אלופי רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו¹⁸ ואלה בני אהליבמה אשת עשו אלוף יעוש אלוף יעלם אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה בת ענה אשת עשו¹⁹ אלה בני עשו ואלה אלופיהם הוא אדום ם²⁰ אלה בני שעיר החרי ישבי הארץ לוטן ושובל

מהלאה למגדל עדר²² ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב את בלהה פילגש אביו וישמע ישראל ף ויהיו בני יעקב שנים עשר²³ בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולן²⁴ בני רחל יוסף ובנימן²⁵ ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי²⁶ ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן ארם²⁷ ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר גר שם אברהם ויצחק²⁸ ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמנים שנה²⁹ ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו ף

36 ואלה תלדות עשו הוא אדום² עשו לקח את נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי³ ואת בשמת בת ישמעאל אחות נביות⁴ ותלד עדה לעשו את אליפז ובשמת ילדה את רעואל⁵ ואהליבמה ילדה את **יעיש** **יעוש** ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו אשר ילדו לו בארץ כנען⁶ ויקח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנתיו ואת כל נפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל בהמתו ואת כל קנינו אשר רכש בארץ כנען וילך אל ארץ מפני יעקב

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

זהב⁴⁰ ואלה שמות אלופי עשו
למשפחתם למקמתם בשמתם אלוף
תמנע אלוף עלוה אלוף יתת⁴¹ אלוף
אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן⁴² אלוף
קנו אלוף תימן אלוף מבצר⁴³ אלוף
מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום
למשבתם בארץ אחזתם הוא עשו אבי
אדום פ

37 וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ
כנען² אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע
עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן
והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה
נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל
אביהם³ וישראל אהב את יוסף מכל בניו
כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת
פסים⁴ ויראו אחיו כי אתו אהב אביהם
מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו
לשלם⁵ ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו
ויספו עוד שנא אתו⁶ ויאמר אליהם
שמעו נא החלום הזה אשר
חלמתי⁷ והנה אנחנו מאלמים אלמים
בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם
נצבה והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחווין
לאלמתי⁸ ויאמרו לו אחיו המלך תמלך
עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו עוד
שנא אתו על חלמתיו ועל דבריו⁹ ויחלם
עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר
הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש

וצבעון וענה²¹ ודשון ואצר ודישן אלה
אלופי החרי בני שעיר בארץ
אדום²² ויהיו בני לוטן חרי והימם ואחות
לוטן תמנע²³ ואלה בני שובל עלון ומנחת
ועיבל שפו ואונם²⁴ ואלה בני צבעון ואיה
וענה הוא ענה אשר מצא את הימם
במדבר ברעתו את החמרים לצבעון
אביו²⁵ ואלה בני ענה דשן ואהליבמה בת
ענה²⁶ ואלה בני דישן חמדן ואשבן ויתרן
וכרן²⁷ אלה בני אצר בלהן וזעון
ועקן²⁸ אלה בני דישן עוץ וארן²⁹ אלה
אלופי החרי אלוף לוטן אלוף שובל אלוף
צבעון אלוף ענה³⁰ אלוף דשן אלוף אצר
אלוף דישן אלה אלופי החרי לאלפיהם
בארץ פ שעיר פ

³¹ ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום
לפני מלך מלך לבני ישראל³² וימלך
באדום בלע בן בעזר ושם עירו
דנהבה³³ וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן
זרח מבצרה³⁴ וימת יובב וימלך תחתיו
חשם מארץ התימני³⁵ וימת חשם וימלך
תחתיו הדד בן בדד המכה את מדין
בשדה מואב ושם עירו עוית³⁶ וימת הדד
וימלך תחתיו שמלה ממשרקה³⁷ וימת
שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות
הנהר³⁸ וימת שאול וימלך תחתיו בעל
חנן בן עכבור³⁹ וימת בעל חנן בן עכבור
וימלך תחתיו הדר ושם עירו פעו ושם
אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי

תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו
 אל אביו²³ ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו
 ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת
 הפסים אשר עליו²⁴ ויקחהו וישלכו אתו
 הברה והבור רק אין בו מים²⁵ וישבו
 לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה
 ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם
 נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד
 מצרימה²⁶ ויאמר יהודה אל אחיו מה
 בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את
 דמו²⁷ לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל
 תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמעו
 אחיו²⁸ ויעברו אנשים מדינים סחרים
 וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור וימכרו
 את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף
 ויביאו את יוסף מצרימה²⁹ וישב ראובן
 אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את
 בגדיו³⁰ וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו
 ואני אנה אני בא³¹ ויקחו את כתנת יוסף
 וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת
 בדם³² וישלחו את כתנת הפסים ויביאו
 אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא
 הכתנת בנך הוא אם לא³³ ויכירה ויאמר
 כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טרף
 יוסף³⁴ ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק
 במתניו ויתאבל על בנו ימים
 רבים³⁵ ויקמו כל בניו וכל בנתיו לנחמו
 וימאן להתנחם ויאמר כי ארד אל בני
 אבל שאלה ויבך אתו אביו³⁶ והמדנים

והירח ואחד עשר כוכבים משתחווים
 לי¹⁰ ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו
 אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר
 חלמת הבוא נבוא אני ואמך ואחיד
 להשתחות לך ארצה¹¹ ויקנאו בו אחיו
 ואביו שמר את הדבר¹² וילכו אחיו
 לרעות את צאן⁴ אביהם בשכם¹³ ויאמר
 ישראל אל יוסף הלוא אחיד רעים בשכם
 לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו
 הנני¹⁴ ויאמר לו לך נא ראה את שלום
 אחיד ואת שלום הצאן והשבני דבר
 וישלחהו מעמק חברון ויבא
 שכמה¹⁵ וימצאהו איש והנה תעה בשדה
 וישאלהו האיש לאמר מה
 תבקש¹⁶ ויאמר את אחי אנכי מבקש
 הגידה נא לי איפה הם רעים¹⁷ ויאמר
 האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים נלכה
 דתינה וילך יוסף אחר אחיו וימצאם
 בדתן¹⁸ ויראו אתו מרחק ובטרם יקרב
 אליהם ויתנכלו אתו להמיתו¹⁹ ויאמרו
 איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה
 בא²⁰ ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד
 הברות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה
 מה יהיו חלמתיו²¹ וישמע ראובן ויצלהו
 מידם ויאמר לא נכנו נפש²² ויאמר
 אלהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו
 אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל

4 Puncta extraordinaria -- a \u05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and a \u05c5 when they are below the line.

ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה¹⁵ ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה¹⁶ ויט אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו הוא ותאמר מה תתן לי¹⁷ כי תבוא אלי ויאמר אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון עד שלחך¹⁸ ויאמר מה הערבון אשר אתן לך ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר בידך ויתן לה ויבא אליה ותהר לו¹⁹ ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה²⁰ וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה²¹ וישאל את אנשי מקמה לאמר איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו לא היתה בזה קדשה²² וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה קדשה²³ ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה²⁴ ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף²⁵ הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

מכרו אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים פ

38 ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד איש עדלמי ושמו חירה² וירא שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה³ ותהר ותלד בן ויקרא את שמו ער⁴ ותהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו אונן⁵ ותסוף עוד ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו⁶ ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר⁷ ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהודה וימתהו יהודה⁸ ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך⁹ וידע אונן כי לא¹ לו יהיה הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו¹⁰ וירע בעיני יהודה אשר עשה וימת גם אתו¹¹ ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר ותשב בית אביה¹² וירבו הימים ותמת בת שוע אשת יהודה וינחם יהודה ויעל על גזוי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה¹³ ויגד לתמר לאמר הנה חמיק עלה תמנתה לגו צאנו¹⁴ ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

יוסף ותאמר שכבה עמי⁸ וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן בידי⁹ איננו גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדלה הזאת וחטאתי לאלהים¹⁰ ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה¹¹ ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית¹² ותתפשוהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה¹³ ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה¹⁴ ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול¹⁵ ויהי כשמעו כי הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה¹⁶ ותנח בגדו אצלה עד בוא אדניו אל ביתו¹⁷ ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי¹⁸ ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה¹⁹ ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים האלה עשה¹ לי עבדך ויחר אפו²⁰ ויקח אדני יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר

והפתילים והמטה האלה²⁶ ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה¹ ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה²⁸ ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה²⁹ ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ³⁰ ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני ויקרא שמו זרח ׀

39 ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורדהו שמה² ויהי יהוה את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו המצרי³ וירא אדניו כי יהוה אתו וכל אשר הוא עשה יהוה מצליח בידו⁴ וימצא יוסף חן בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו⁵ ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל אשר יש לו ויברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית ובשדה⁶ ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אוכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה⁷ ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

מקום אשר ^{אסורי} אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר ²¹ ויהי יהוה את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו בעיניו שר בית הסהר ²² ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עשים שם הוא היה עשה ²³ אין שר בית הסהר ראה את כל מאומה בידו באשר יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח ס

פתרנים ספרו נא לי ⁹ ויספר שר המשקים את חלמו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני ¹⁰ ובגפן שלשה שריגם והיא כפרחת עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים ¹¹ וכוס פרעה בידי ואקח את הענבים ואשחט אתם אל כוס פרעה ואתן את הכוס על כף פרעה ¹² ויאמר לו יוסף זה פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים הם ¹³ בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו ¹⁴ כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה ¹⁵ כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור ¹⁶ וירא שר האפים כי טוב פתר ויאמר אל יוסף אף אני בחלומי והנה שלשה סלי חרי על ראשי ¹⁷ ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אפה והעוף אכל אתם מן הסל מעל ראשי ¹⁸ ויען יוסף ויאמר זה פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם ¹⁹ בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך ²⁰ ויהי ביום השלישי יום^c הלדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו

40 ויהי אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך מצרים והאפה לאדניהם למלך מצרים ² ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האופים ³ ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים ¹ אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם ⁴ ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרת אתם ויהיו ימים במשמר ⁵ ויחלמו חלום שניהם איש חלמו בלילה אחד איש כפתרון חלמו המשקה והאפה אשר למלך מצרים אשר אסורים בבית הסהר ⁶ ויבא אליהם יוסף בבקר וירא אתם והנם זעפים ⁷ וישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר מדוע פניכם רעים היום ⁸ ויאמרו אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר אלהם יוסף הלוא לאלהים

^c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

¹ BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

האפים¹¹ ונחלמה חלום בלילה אחד אני
 והוא איש כפתרון חלמו חלמנו¹² ושם
 אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים
 ונספר לו¹ ויפתר לנו את חלמתינו איש
 כחלמו פתר¹³ ויהי כאשר פתר לנו כן
 היה אתי השיב על כני ואתו
 תלה¹⁴ וישלח פרעה ויקרא את יוסף
 ויריצהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו
 ויבא אל פרעה¹⁵ ויאמר פרעה אל יוסף
 חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי
 עליך לאמר תשמע חלום לפתר
 אתו¹⁶ ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי
 אלהים יענה את שלום פרעה¹⁷ וידבר
 פרעה אל יוסף בחלמי הנני עמד על
 שפת היאר¹⁸ והנה מן היאר עלת שבע
 פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרענה
 באחו¹⁹ והנה שבע פרות אחרות עלות
 אחריהן דלות ורעות תאר מאד ורקות
 בשר לא ראיתי כהנה בכל ארץ מצרים
 לרע²⁰ ותאכלנה הפרות הרקות והרעות
 את שבע הפרות הראשנות
 הבריאת²¹ ותבאנה אל קרבנה ולא נודע
 כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר
 בתחלה ואיקץ²² וארא בחלמי והנה שבע
 שבלים עלת בקנה אחד מלאת
 וטבות²³ והנה שבע שבלים צנמות דקות
 שדפות קדים צמחות אחריהם²⁴ ותבלען

וישא את ראש שר המשקים ואת ראש
 שר האפים בתוך עבדיו²¹ וישב את שר
 המשקים על משקהו ויתן הכוס על כף
 פרעה²² ואת שר האפים תלה כאשר
 פתר להם יוסף²³ ולא זכר שר המשקים
 את יוסף וישכחהו פ

41 ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם
 והנה עמד על היאר² והנה מן היאר עלת
 שבע פרות יפות מראה ובריאת בשר
 ותרענה באחו³ והנה שבע פרות אחרות
 עלות אחריהן מן היאר רעות מראה
 ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על
 שפת היאר⁴ ותאכלנה הפרות רעות
 המראה ודקת הבשר את שבע הפרות
 יפת המראה והבריאת וייקץ
 פרעה⁵ ויישן ויחלם שנית והנה שבע
 שבלים עלות בקנה אחד בריאות
 וטבות⁶ והנה שבע שבלים דקות ושדופת
 קדים צמחות אחריהן⁷ ותבלענה
 השבלים הדקות את שבע השבלים
 הבריאות והמלאות וייקץ פרעה והנה
 חלום⁸ ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח
 ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל
 חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין
 פותר אותם לפרעה⁹ וידבר שר המשקים
 את פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר
 היום¹⁰ פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי
 במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

תהיין בארץ מצרים ולא תכרת הארץ
 ברעב³⁷ וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני
 כל עבדיו³⁸ ויאמר פרעה אל עבדיו
 הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים
 בו³⁹ ויאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע
 אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם
 כמוך⁴⁰ אתה תהיה על ביתי ועל פיד
 ישק כל עמי רק הכסא אגדל
 ממך⁴¹ ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי
 אתך על כל ארץ מצרים⁴² ויסר פרעה
 את טבעתו מעל ידו ויתן אתה על יד
 יוסף וילבש אתו בגדי שש וישם רבד
 הזהב על צוארו⁴³ וירכב אתו במרכבת
 המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך
 ונתון אתו על כל ארץ מצרים⁴⁴ ויאמר
 פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא
 ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ
 מצרים⁴⁵ ויקרא פרעה שם יוסף צפנת
 פענח ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע
 כהן אן לאשה ויצא יוסף על ארץ
 מצרים⁴⁶ ויוסף בן שלשים שנה בעמדו
 לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני
 פרעה ויעבר¹ בכל ארץ מצרים⁴⁷ ותעש
 הארץ בשבע שני השבע
 לקמצים⁴⁸ ויקבץ את כל אכל שבע שנים
 אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל בערים
 אכל שדה העיר אשר סביבתיה נתן

השבלים¹ הדקת את שבע השבלים
 הטבות ואמר אל החרטמים ואין מגיד
 לי²⁵ ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה
 אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד
 לפרעה²⁶ שבע פרת הטבת שבע שנים
 הנה ושבע השבלים הטבת שבע שנים
 הנה חלום אחד הוא²⁷ ושבע הפרות
 הרקות והרעת העלת אחריהן שבע שנים
 הנה ושבע השבלים הרקות שדפות
 הקדים יהיו שבע שני רעב²⁸ הוא הדבר
 אשר דברתי אל פרעה אשר האלהים
 עשה הראה את פרעה²⁹ הנה שבע שנים
 באות שבע גדול בכל ארץ מצרים³⁰ וקמו
 שבע שני רעב אחריהן ונשכח כל השבע
 בארץ מצרים וכלה הרעב את
 הארץ³¹ ולא יודע השבע בארץ מפני
 הרעב ההוא אחרי כן כי כבד הוא
 מאד³² ועל השנות החלום אל פרעה
 פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים
 וממהר האלהים לעשתו³³ ועתה ירא
 פרעה איש נבון וחכם וישיתו על ארץ
 מצרים³⁴ יעשה פרעה ויפקד פקדים על
 הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני
 השבע³⁵ ויקבצו את כל אכל השנים
 הטבת הבאת האלה ויצברו בר תחת יד
 פרעה אכל בערים ושמרו³⁶ והיה האכל
 לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

הבאים כי היה הרעב בארץ כנען⁶ ויוסף
הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל
עם הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוּ לו
אפים ארצה⁷ וירא יוסף את אחיו ויכרם
ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר
אלהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען
לשבר אכל⁸ ויכר יוסף את אחיו והם לא
הכרהו⁹ ויזכר יוסף את החלמות אשר
חלם להם ויאמר אלהם מרגלים אתם
לראות את ערות הארץ באתם¹⁰ ויאמרו
אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר
אכל¹¹ כלנו בני איש אחד נחנו כנים
אנחנו לא היו עבדיך מרגלים¹² ויאמר
אלהם לא כי ערות הארץ באתם
לראות¹³ ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים
אנחנו בני איש אחד בארץ כנען והנה
הקטן את אבינו היום והאחד
איננו¹⁴ ויאמר אלהם יוסף הוא אשר
דברתי אלכם לאמר מרגלים
אתם¹⁵ בזאת תבחנו חי פרעה אם תצאו
מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן
הנה¹⁶ שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם
ואתם האסרו ויבחנו דבריכם האמת
אתכם ואם לא חי פרעה כי מרגלים
אתם¹⁷ ויאסף אתם אל משמר שלשת
ימים¹⁸ ויאמר אלהם יוסף ביום השלישי
זאת עשו וחיו את האלהים אני ירא¹⁹ אם
כנים אתם אחיכם אחד יאסר בבית
משמרכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון

בתוכה⁴⁹ ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה
מאד עד כי חדל לספר כי אין
מספר⁵⁰ וליוסף ילד שני בנים בטרם
תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת
בת פוטי פרע כהן און⁵¹ ויקרא יוסף את
שם הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל
עמלי ואת כל בית אבי⁵² ואת שם השני
קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ
עניי⁵³ ותכלינה שבע שני השבע אשר
היה בארץ מצרים⁵⁴ ותחלינה שבע שני
הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב
בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה
לחם⁵⁵ ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק
העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל
מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם
תעשו⁵⁶ והרעב היה על כל פני הארץ
ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר
למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים⁵⁷ וכל
הארץ באו מצרימה לשבר אל יוסף כי
חזק הרעב בכל הארץ

42 וירא יעקב כי יש שבר במצרים
ויאמר יעקב לבניו למה תתראו² ויאמר
הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו
שמה ושבירו לנו משם ונחיה ולא
נמות³ וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר
ממצרים⁴ ואת בנימין אחי יוסף לא שלח
יעקב את אחיו כי אמר פן יקראנו
אסון⁵ ויבאו בני ישראל לשבר בתוך

אחיכם האחד הניחו אתי ואת רעבון
 בתיכם קחו ולכו³⁴ והביאו את אחיכם
 הקטן אלי ואדעה כי לא מרגלים אתם כי
 כנים אתם את אחיכם אתן לכם ואת
 הארץ תסחרו³⁵ ויהי הם מריקים שקיהם
 והנה איש צרור כספו בשקו ויראו את
 צרות כספיהם המה ואביהם
 וייראו³⁶ ויאמר אלהם יעקב אביהם אתי
 שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת
 בנימן תקחו עלי היו כלנה³⁷ ויאמר ראובן
 אל אביו לאמר את שני בני תמית אם לא
 אביאנו אליך תנה אתו על ידי ואני
 אשיבנו אליך³⁸ ויאמר לא ירד בני עמכם
 כי אחיו מת והוא לבדו נשאר וקראהו
 אסון בדרך אשר תלכו בה והורדתם את
 שיבתי ביגון שאולה

43 והרעב כבד בארץ² ויהי כאשר כלו
 לאכל את השבר אשר הביאו ממצרים
 ויאמר אליהם אביהם שבו שברו לנו
 מעט אכל³ ויאמר אליו יהודה לאמר
 העד העד בנו האיש לאמר לא תראו פני
 בלתי אחיכם אתכם⁴ אם ישך משלח את
 אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אכל⁵ ואם
 אינך משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו
 לא תראו פני בלתי אחיכם
 אתכם⁶ ויאמר ישראל למה הרעתם לי
 להגיד לאיש העוד לכם אח⁷ ויאמרו
 שאול שאל האיש לנו ולמולדתנו לאמר

בתיכם²⁰ ואת אחיכם הקטן תביאו אלי
 ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו
 כן²¹ ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים
 אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו
 בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה
 אלינו הצרה הזאת²² ויען ראובן אתם
 לאמר הלוא אמרתי אליכם לאמר אל
 תחטאו בילד ולא שמעתם וגם דמו הנה
 נדרש²³ והם לא ידעו כי שמע יוסף כי
 המליץ בינתם²⁴ ויסב מעליהם ויבך וישב
 אלהם וידבר אלהם ויקח מאתם את
 שמעון ויאסר אתו לעיניהם²⁵ ויצו יוסף
 וימלאו את כליהם בר ולהשיב כספיהם
 איש אל שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש
 להם כן²⁶ וישאו את שברם על חמריהם
 וילכו משם²⁷ ויפתח האחד את שקו לתת
 מספוא לחמרו במלון וירא את כספו
 והנה הוא בפי אמתחתו²⁸ ויאמר אל
 אחיו הושב כספי וגם הנה באמתחתי
 ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר
 מה זאת עשה אלהים לנו²⁹ ויבאו אל
 יעקב אביהם ארצה כנען ויגידו לו את כל
 הקרת אתם לאמר³⁰ דבר האיש אדני
 הארץ אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים
 את הארץ³¹ ונאמר אליו כנים אנחנו לא
 היינו מרגלים³² שנים עשר אנחנו אחים
 בני אבינו האחד איננו והקטן היום את
 אבינו בארץ כנען³³ ויאמר אלינו האיש
 אדני הארץ בזאת אדע כי כנים אתם

יוסף ויאמרו על דבר הכסף השב
 באמתחתינו בתחלה אנחנו מובאים
 להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת
 אתנו לעבדים ואת חמרנו¹⁹ ויגשו אל
 האיש אשר על בית יוסף וידברו אליו
 פתח הבית²⁰ ויאמרו בי אדני ירד ירדנו
 בתחלה לשבר אכל²¹ ויהי כי באנו אל
 המלון ונפתחה את אמתחתינו והנה כסף
 איש בפי אמתחתו כספנו במשקלו ונשב
 אתו בידנו²² וכסף אחר הורדנו בידנו
 לשבר אכל לא ידענו מי שם כספנו
 באמתחתינו²³ ויאמר שלום לכם אל
 תיראו אלהיכם ואלהי אביכם נתן לכם
 מטמון באמתחתיכם כספכם בא אלי
 ויוצא אלהם את שמעון²⁴ ויבא האיש
 את האנשים ביתה יוסף ויתן מים וירחצו
 רגליהם ויתן מספוא לחמריהם²⁵ וכינו
 את המנחה עד בוא יוסף בצהרים כי
 שמעו כי שם יאכלו לחם²⁶ ויבא יוסף
 הביתה ויביאו לו את המנחה אשר בידם
 הביתה וישתחו לו ארצה²⁷ וישאל להם
 לשלום ויאמר השלום אביכם הזקן אשר
 אמרתם העודנו חי²⁸ ויאמרו שלום
 לעבדך לאבינו עודנו חי ויקדו **וישתחו**
וישתחו¹²⁹ וישא עיניו וירא את בנימין
 אחיו בן אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן
 אשר אמרתם אלי ויאמר אלהים יחנך

העוד אביכם חי היש לכם אח ונגד לו¹
 על פי הדברים האלה הידוע נדע כי יאמר
 הורידו את אחיכם⁸ ויאמר יהודה אל
 ישראל אביו שלחה הנער אתי ונקומה
 ונלכה ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם
 אתה גם טפנו⁹ אנכי אערבנו מידי
 תבקשנו אם לא הביאתי אליך והצגתיו
 לפניך וחטאתי לך כל הימים¹⁰ כי לולא
 התמהמהנו כי עתה שבנו זה
 פעמים¹¹ ויאמר אלהם ישראל אביהם
 אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת
 הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט
 צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים
 ושקדים¹² וכסף משנה קחו בידכם ואת
 הכסף המושב בפי אמתחתיכם תשיבו
 בידכם אולי משגה הוא¹³ ואת אחיכם
 קחו וקומו שובו אל האיש¹⁴ ואל שדי יתן
 לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את
 אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר
 שכלתי שכלתי¹⁵ ויקחו האנשים את
 המנחה הזאת ומשנה כסף לקחו בידם
 ואת בנימין ויקמו וירדו מצרים ויעמדו
 לפני יוסף¹⁶ וירא יוסף אתם את בנימין
 ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים
 הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו
 האנשים בצהרים¹⁷ ויעש האיש כאשר
 אמר יוסף ויבא האיש את האנשים ביתה
 יוסף¹⁸ ויראו האנשים כי הובאו בית

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בפי אמתחתינו השיבנו אליך מארץ כנען ואיך נגנב מבית אדניך כסף או זהב⁹ אשר ימצא אתו מעבדיך ומת וגם אנחנו נהיה לאדני לעבדים¹⁰ ויאמר גם עתה כדבריתכם כן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד ואתם תהיו נקים¹¹ וימהרו ויורדו איש את אמתחתו ארצה ויפתחו איש אמתחתו¹² ויחפש בגדול החל ובקטן כלה וימצא הגביע באמתחת בנימן¹³ ויקרעו שמלתם ויעמס איש על חמרו וישבו העירה¹⁴ ויבא יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא עודנו שם ויפלו לפניו ארצה¹⁵ ויאמר להם יוסף מה המעשה הזה אשר עשיתם הלוא ידעתם כי נחש ינחש איש אשר כמני¹⁶ ויאמר יהודה מה נאמר לאדני מה נדבר ומה נצטדק האלהים מצא את עון עבדיך הננו עבדים לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו¹⁷ ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם¹⁸ ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה¹⁹ אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח²⁰ ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו²¹ ותאמר אל עבדיך הורדהו אלי ואשימה עיני עליו²² ונאמר

בני³⁰ וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך שמה³¹ וירחץ פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם³² וישימו לו לבדו ולהם לבדם ולמצרים האכלים אתו לבדם כי לא יוכלון המצרים לאכל את העברים לחם כי תועבה הוא למצרים³³ וישבו לפניו הבכר כבכרתו והצעיר כצערתו ויתמהו האנשים איש אל רעהו³⁴ וישא משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן ממשאת כלם חמש ידות וישתו וישכרו עמו

44 ויצו את אשר על ביתו לאמר מלא את אמתחת האנשים אכל כאשר יוכלון שאת ושים כסף איש בפי אמתחתו² ואת גביעי גביע הכסף תשים בפי אמתחת הקטן ואת כסף שברו ויעש כדבר יוסף אשר דבר³ הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם⁴ הם יצאו את העיר לא הרחיקו ויוסף אמר לאשר על ביתו קום רדף אחרי האנשים והשגתם ואמרת אלהם למה שלמתם רעה תחת טובה⁵ הלוא זה אשר ישתה אדני בו והוא נחש ינחש בו הרעתם אשר עשיתם⁶ וישגם וידבר אלהם את הדברים האלה⁷ ויאמרו אליו למה ידבר אדני כדברים האלה חלילה לעבדיך מעשות כדבר הזה⁸ הן כסף אשר מצאנו

אחיו² ויתן את קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע בית פרעה³ ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו⁴ ויאמר יוסף אל אחיו גשו נא אלי ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אתי מצרימה⁵ ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה שלחני אלהים לפניכם⁶ כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין חריש וקציר¹ וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה⁸ ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים⁹ מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל מצרים רדה אלי אל תעמד¹⁰ וישבת בארץ גשן והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך וצאנך ובקרך וכל אשר לך¹¹ וכלכלתי אתך שם כי עוד חמש שנים רעב פן תורש אתה וביתך וכל אשר לך¹² והנה עיניכם ראות ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם¹³ והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ואת כל אשר ראיתם ומהרתם והורדתם את אבי הנה¹⁴ ויפל על צוארי

אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את אביו ומת²³ ותאמר אל עבדיך אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון לראות פני²⁴ ויהי כי עלינו אל עבדך אבי ונגד לו את דברי אדני²⁵ ויאמר אבינו שבו שברו לנו מעט אכל²⁶ ונאמר לא נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו וירדנו כי לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן איננו אתנו²⁷ ויאמר עבדך אבי אלינו אתם ידעתם כי שנים ילדה לי אשתי²⁸ ויצא האחד מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד הנה²⁹ ולקחתם גם את זה מעם פני וקרהו אסון והורדתם את שיבתי ברעה שאלה³⁰ ועתה כבאי אל עבדך אבי והנער איננו אתנו ונפשו קשורה בנפשו³¹ והיה כראותו כי אין הנער ומת והורידו עבדיך את שיבת עבדך אבינו ביגון שאלה³² כי עבדך ערב את הנער מעם אבי לאמר אם לא אביאנו אליך וחטאתי לאבי כל הימים³³ ועתה ישב נא עבדך תחת הנער עבד לאדני והנער יעל עם אחיו³⁴ כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן אראה ברע אשר ימצא את אבי

45 ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

חי אלכה ואראנו בטרם אמות

46 ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק² ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב יעקב ויאמר הנני³ ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם⁴ אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך⁵ ויקם יעקב מבאר שבע וישאו בני ישראל את יעקב אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלות אשר שלח פרעה לשאת אתו⁶ ויקחו את מקניהם ואת רכושם אשר רכשו בארץ כנען ויבאו מצרימה יעקב וכל זרעו אתו⁷ ובני בניו אתו בנתיו ובנות בניו וכל זרעו הביא אתו מצרימה⁸ ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב בכר יעקב ראובן⁹ ובני ראובן חנוך ופלוז וחצרון וכרמי¹⁰ ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית¹¹ ובני לוי גרשון קהת ומררי¹² ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני פרץ חצרון וחמול¹³ ובני יששכר תולע ופוע ויוב ושמרון¹⁴ ובני זבולן סרד ואלון ויחלאל¹⁵ אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו שלשים

בנימן אחיו ויבך ובנימן בכה על צואריו¹⁵ וינשק לכל אחיו ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו¹⁶ והקל נשמע בית פרעה לאמר באו אחי יוסף וייטב בעיני פרעה ובעיני עבדיו¹⁷ ויאמר פרעה אל יוסף אמר אל אחיך זאת עשו טענו את בעירכם ולכו באו ארצה כנען¹⁸ וקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים ואכלו את חלב הארץ¹⁹ ואתה צויתה זאת עשו קחו לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם ונשאתם את אביכם ובאתם²⁰ ועינכם אל תחס על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא²¹ ויעשו כן בני ישראל ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה לדרך²² לכלם נתן לאיש חלפות שמלת ולבנימן נתן שלש מאות כסף וחמש חלפת שמלת²³ ולאביו שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים ועשר אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו לדרך²⁴ וישלח את אחיו וילכו ויאמר אלהים אל תרגזו בדרך²⁵ ויעלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל יעקב אביהם²⁶ ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין להם²⁷ וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אלהים וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם²⁸ ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני

אחי ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי³² והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם ובקרם וכל אשר להם הביאו³³ והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה מעשיכם³⁴ ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו ועד עתה גם אנחנו גם אבותינו בעבור תשבו בארץ גשן כי תועבת מצרים כל רעה צאן

47 ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרם וכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן² ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה³ ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו⁴ ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן⁵ ויאמר פרעה אל יוסף לאמר אביך ואחיד באו אליך⁶ ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך ואת אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על אשר לי⁷ ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את פרעה⁸ ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייד⁹ ויאמר יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו

ושלש¹⁶ ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן ערי וארודי ואראלי¹⁷ ובני אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח אחתם ובני בריעה חבר ומלכיאל¹⁸ אלה בני זלפה אשר נתן לבן ללאה בתו ותלד את אלה ליעקב שש עשרה נפש¹⁹ בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן²⁰ ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן אן את מנשה ואת אפרים²¹ ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים וחפים וארד²² אלה בני רחל אשר ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר²³ ובני דן חשים²⁴ ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם²⁵ אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו ותלד את אלה ליעקב כל נפש שבעה²⁶ כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני יעקב כל נפש ששים ושש²⁷ ובני יוסף אשר ילד לו במצרים נפש שנים כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים פ²⁸ ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן²⁹ ויאסר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו גשנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד³⁰ ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי³¹ ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו

מצרים איש שדהו כי חזק עליהם הרעב ותהי הארץ לפרעה²¹ ואת העם העביר אתו לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו²² רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה על כן לא מכרו את אדמתם²³ ויאמר יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם לפרעה הא לכם זרע וזרעתם את האדמה²⁴ והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה וארבע הידת יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם²⁵ ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה²⁶ וישם אתה יוסף לחק עד היום הזה על אדמת מצרים לפרעה לחמש רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה²⁷ וישב ישראל בארץ מצרים מאד²⁸ ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה²⁹ ויקרבו ימי ישראל¹ למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים³⁰ ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך³¹ ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על

ימי שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם¹⁰ ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה¹¹ ויושב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה¹² ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם לפי הטף¹³ ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד ותלה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב¹⁴ וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף את הכסף ביתה פרעה¹⁵ ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף לאמר הבה לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס כסף¹⁶ ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם אפס כסף¹⁷ ויביאו את מקניהם אל יוסף ויתן להם יוסף לחם בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה הבקר ובחמרים וינהלם בלחם בכל מקניהם בשנה ההוא¹⁸ ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית ויאמרו לו לא נכחד מאדני כי אם תם הכסף ומקנה הבהמה אל אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם גוינתו ואדמתנו¹⁹ למה נמות לעיניך גם אנחנו גם אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תשם²⁰ ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה כי מכרו

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

אפרים בימינו משמאל ישראל ואת
 מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש
 אליו¹⁴ וישלח ישראל את ימינו וישת על
 ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו
 על ראש מנשה שכל את ידיו כי מנשה
 הבכור¹⁵ ויברך את יוסף ויאמר האלהים
 אשר התהלכו אבתי לפניו אברהם ויצחק
 האלהים הרעה אתי מעודי עד היום
 הזה¹⁶ המלאך הגאל אתי מכל רע יברך
 את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי
 אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב
 הארץ¹⁷ וירא יוסף כי ישית אביו יד ימינו
 על ראש אפרים וירע בעיניו ויתמך יד
 אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים על
 ראש מנשה¹⁸ ויאמר יוסף אל אביו לא
 כן אבי כי זה הבכר שים ימינך על
 ראשו¹⁹ וימאן אביו ויאמר ידעתי בני
 ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל
 ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה
 מלא הגוים²⁰ ויברכם ביום ההוא לאמור
 בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים
 כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני
 מנשה²¹ ויאמר ישראל אל יוסף הנה
 אנכי מת והיה אלהים עמכם והשיב
 אתכם אל ארץ אבתיכם²² ואני נתתי לך
 שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד
 האמרי בחרבי ובקשתי פ

49 ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו

המטה פ

ראש

48 ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר
 ליוסף הנה אביך חלה ויקח את שני בניו
 עמו את מנשה ואת אפרים² ויגד ליעקב
 ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק
 ישראל וישב על המטה³ ויאמר יעקב אל
 יוסף אל שדי נראה אלי בלזו בארץ כנען
 ויברך אתי⁴ ויאמר אלי הנני מפרך
 והרביתך ונתתיך לקהל עמים ונתתי את
 הארץ הזאת לזרעך אחריו אחזת
 עולם⁵ ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ
 מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם
 אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו
 לי⁶ ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך
 יהיו על שם אחיהם יקראו
 בנחלתם⁷ ואני בבאי מפדן מתה עלי
 רחל בארץ כנען בדרך בעוד כברת ארץ
 לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת
 הוא בית לחם⁸ וירא ישראל את בני יוסף
 ויאמר מי אלה⁹ ויאמר יוסף אל אביו בני
 הם אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם
 נא אלי ואברכם¹⁰ ועיני ישראל כבדו
 מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו
 וישק להם ויחבק להם¹¹ ויאמר ישראל
 אל יוסף ראה פניך לא פללתי והנה
 הראה אתי אלהים גם את זרעך¹² ויוצא
 יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו
 ארצה¹³ ויקח יוסף את שניהם את

שפיפן עלי ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור¹⁸ לישועתך קויתי יהוה¹⁹ גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב²⁰ מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך²¹ נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי שפר²² בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור²³ וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים²⁴ ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל²⁵ מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם²⁶ ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם תהיין¹ לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו² בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל²⁸ כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר כברכתו ברך אתם²⁹ ויצו אותם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי קברו אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון החתי³⁰ במערה אשר בשדה המכפלה אשר על פני ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרן החתי לאחזת קבר³¹ שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את

ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים² הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם³ ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז⁴ פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה⁵ שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם⁶ בסדם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי כי באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור⁷ ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל⁸ יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך ישתחוו¹ לך בני אביך⁹ גור אריה יהודה מטרף בני עלית כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו¹⁰ לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד כי יבא **שילה** שילו ולו יקהת עמים¹¹ אסרי לגפן **עירה** עירו ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו ובדם ענבים **סוטה** סותו¹² חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב³ זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אניות וירכתו על צידן¹⁴ יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים¹⁵ וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי למס עבד¹⁶ דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל¹⁷ יהי דן נחש עלי דרך

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

למצרים על כן קרא שמה אבל מצרים
 אשר בעבר הירדן¹² ויעשו בניו לו כן
 כאשר צום¹³ וישאו אתו בניו ארצה כנען
 ויקברו אתו במערת שדה המכפלה אשר
 קנה אברהם את השדה לאחזת קבר
 מאת עפרן החתי על פני ממרא¹⁴ וישב
 יוסף מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו
 לקבר את אביו אחרי קברו את
 אביו¹⁵ ויראו אחי יוסף כי מת אביהם
 ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו
 את כל הרעה אשר גמלנו אתו¹⁶ ויצוו אל
 יוסף לאמר אביך צוה לפני מותו
 לאמר¹⁷ כה תאמרו ליוסף אנא שא נא
 פשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך
 ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך
 ויבך יוסף בדברם אליו¹⁸ וילכו גם אחיו
 ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך
 לעבדים¹⁹ ויאמר אלהם יוסף אל תיראו
 כי התחת אלהים אני²⁰ ואתם חשבתם
 עלי רעה אלהים חשבה לטבה למען
 עשה כיום הזה להחית עם רב²¹ ועתה
 אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת
 טפכם וינחם אותם וידבר על
 לבם²² וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו
 ויחי יוסף מאה ועשר שנים²³ וירא יוסף
 לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן
 מנשה ילדו על ברכי יוסף²⁴ ויאמר יוסף
 אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד
 אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל

יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי
 את לאה³² מקנה השדה והמערה אשר
 בו מאת בני חת³³ ויכל יעקב לצות את
 בניו ויאסף רגליו אל המטה ויגוע ויאסף
 אל עמיו

50 ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו
 וישק לו² ויצו יוסף את עבדיו את
 הרפאים לחנט את אביו ויחנטו הרפאים
 את ישראל³ וימלאו לו ארבעים יום כי כן
 ימלאו ימי החנטים ויבכו אתו מצרים
 שבעים יום⁴ ויעברו ימי בכיתו וידבר
 יוסף אל בית פרעה לאמר אם נא מצאתי
 חן בעיניכם דברו נא באזני פרעה
 לאמר⁵ אבי השביעני לאמר הנה אנכי
 מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען
 שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה
 את אבי ואשובה⁶ ויאמר פרעה עלה
 וקבר את אביך כאשר השביעך⁷ ויעל
 יוסף לקבר את אביו ויעלו אתו כל עבדי
 פרעה זקני ביתו וכל זקני ארץ
 מצרים⁸ וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו
 רק טפם וצאנם ובקדם עזבו בארץ
 גשן⁹ ויעל עמו גם רכב גם פרשים והי
 המחנה כבד מאד¹⁰ ויבאו עד גרן האטד
 אשר בעבר הירדן ויספדו שם מספד
 גדול וכבד מאד ויעש לאביו אבל שבעת
 ימים¹¹ וירא יושב הארץ הכנעני את
 האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד זה

הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק
וליעקב²⁵ וישבע יוסף את בני ישראל
לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם
את עצמתי מזה²⁶ וימת יוסף בן מאה
ועשר שנים ויחנטו אתו וישם בארון
במצרים

End of Genesis

The Westminster Leningrad Codex

Version 4.16

Genesis

Attributed to:

Shemu'el ben Ya'akov
Aharon ben-Mosheh ben-Asher
ca 1008

Active maintenance of machine-readable version:

Stephen K. Salisbury, Editor
steve@grovescenter.org

Kirk E. Lowery, Senior editor
kirk@grovescenter.org

Transcription to Unicode/XML:

Christopher V. Kimball
transcriber@tanach.us

Edition:

Unicode/XML Westminster Leningrad Codex

<http://www.tanach.us/Tanach.xml>

Transcribed by WLC2XML of 6 Jun 2010 at 01 Jun 2012 @ 10:24.05. Build number:
23.0. Converted to ODT by XML2ODT.xml dated 22 Dec 2010 on 2012.06.01-10.26.
Build number: 23.0 . 60 pages. Layout: Full; Content: Consonants.

This document is in the public domain.